

**BALVU REĢIONA
BIBLIOTĒKU DARBA
PĀRSKATS PAR
2011.GADU**

BALVI, 2012

Saturs

1. Reģiona, novada un bibliotēku darbības vispārīgs raksturojums.....	2
2.Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika	5
3.Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	9
4.Darbs ar bērniem un jauniešiem	16
5.Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums	16
6. Novadpētniecības darbs.....	19
7. Projektizstrāde.....	23
8.Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums	25
9.Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	29
10.Bibliotēkas personāls.....	33
11.Finansiālais nodrošinājums.....	36
12.Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte.	37
13. Veiksmes stāsti.....	50

1. Reģiona, novada un bibliotēku darbības vispārīgs raksturojums

Balvu reģiona bibliotēku pārskats par 2011. gadu ir sagatavots pamatojoties uz Bibliotēku likumu un atbilstoši Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības institūta norādījumiem „Publisko bibliotēku teksta pārskati par darbu 2011. gadā”. Tā mērķis ir informēt sabiedrību par Balvu reģiona bibliotēku darbību 2011. gadā. Drukātā veidā pārskats pieejams Balvu Centrālajā bibliotēkā, kā arī bibliotēkas mājas lapā www.balvurcb.lv.

Pašreizējos ekonomiski un sociāli smagajos apstākļos bibliotēkas loma un iedzīvotāju vajadzības pēc tās pakalpojumiem ievērojami pieaug. Bibliotēku galvenais uzdevums – izmantojot esošos resursus, nodrošināt apmeklētājiem pieeju drukātajai un elektroniskajai informācijai, veicināt bērnos un jauniešos vēlmi lasīt grāmatu un, neskatoties uz ierobežotajiem finansu līdzekļiem, veidot saturīgu, visu apmeklētāju vēlmēm atbilstošu krājumu. Bibliotēka arvien nozīmīgāku vietu sāk ieņemt pagastu vietējā dzīvē, kurā var ienākt jebkurš pagasta iedzīvotājs ne tikai meklēt vajadzīgo informāciju, bet arī izrunāt savu sāpi, dalīties priekā utt. Lauku iedzīvotājiem dzīves līmenis bezdarba un zemā atalgojuma dēļ strauji pasliktinās, tādēļ grāmatu un periodisko izdevumu iegādei pietrūkst līdzekļu, vienīgā iespēja izmantot literatūru vai pieeju internetam ir bibliotēka. Pagastu bibliotēkās lasītāju skaits ir stabilizējies. Iedzīvotāji ir pārliecinājušies par plašajām informācijas ieguves iespējām bibliotēkā. Apmeklētāji nāk ,lai saņemtu vēlamo, smeltos idejas un garīgu baudījumu, un aiziet ...lai nāktu atkal. Bibliotēkas attīstās atbilstoši mūsu laikmeta tendencēm – piepildās ar jaunu digitālu, intelektuālu un emocionālu saturu.

Bibliotēkas misija ir nodrošināt iedzīvotājiem brīvu pieeju dažādiem informācijas resursiem, sniegt atbalstu visa veida izglītībai un piedāvāt saturīgu brīvā laika pavadīšanas iespēju.

Bibliotēkas mērķis ir nodrošināt pieeju zināšanām, celt iedzīvotāju dzīves kvalitāti, piedāvāt mūsdienām atbilstošus informācijas pakalpojumus bibliotēkas lietotājiem.

Noslēdzot līgumus par Balvu reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu un finansēšanu starp Balvu centrālo bibliotēku un visiem novadiem, novadu bibliotēkas strādāja ciešā sasaistē ar Balvu centrālo bibliotēku, saņemot metodisko pakalpojumu piedāvājumu. 2011. gadā turpinājās darbs Balvu reģiona 4 novadu – Balvu, Baltinavas, Rugāju, Viļakas – bibliotēkās.

Bibliotēku skaits novados:

Baltinavas novadā -1 bibliotēka,

Balvu novadā -11 bibliotēkas (Balvu centrālā bibliotēka un 10 filiālbibliotēkas),

Rugāju novadā - 4 bibliotēkas,

Viļakas novadā - 7 bibliotēkas.

Kopā reģionā - 23 bibliotēkas

Bibliotēku skaits samazinājās par vienu bibliotēku, jo Viļakas novadā tika apvienota Susāju bibliotēka un Viļakas pilsētas bibliotēka, izveidojot Viļakas novada bibliotēku. Pilsētā bija izveidojusies situācija, pastāvot divām – Viļakas un Susāju bibliotēkām. 2011.gadā Viļakas novada Dome realizēja Eiropas Lauksaimniecības fonda Lauku attīstībai pasākuma Pakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem projektu „Viļakas novada bibliotēkas izveidošana”, rekonstruējot esošās Susāju bibliotēkas telpas un veicot piebūvi Tautas ielā 6. Viļakas un Susāju bibliotēku optimizācijas mērķis bija izveidot Viļakas novada bibliotēku - 21. gadsimta publisko bibliotēku pilsētā ar funkcionāli piemērotām telpām, kurās tiek sniegts visiem lietotājiem līdzvērtīgs, kvalitatīvs un mūsdienīgs bibliotekārais pakalpojums. Gada nogalē, 29.decembrī durvis vēra laikmetīga, daudzfunkcionāla Viļakas novada bibliotēka. Bibliotēkā ir gan lasītāju apkalpošanas zona, bērnu stūrītis, lasītava, vieta jauniešiem, kur saturīgi pavadīt brīvo laiku, internetlasītava, izstāžu zāle, gan darbinieku telpas. Viļakas novada bibliotēkā turpmāk strādās 4 darbinieki.

Trīs reģiona bibliotēkās 2011. gadā tika veiktas bibliotēku krājuma inventarizācijas - Balvu novada Krišjāņu pagasta bibliotēkā, Balvu novada Tilžas pagasta bibliotēkā un Viļakas novada Susāju bibliotēkā.

Arī Balvu reģionā iedzīvotāju skaitam ir tendence samazināties. Samazināšanās iemesli – negatīvs iedzīvotāju dabiskais pieaugums un mehāniskā kustība- migrācija. Savos pārskatos kā vienu no iemesliem, kādēļ laukos samazinās lasītāju skaits, bibliotekāri min šo negatīvo iedzīvotāju skaita sarukšanas tendenci. Uz vietas laukos grūti atrast darbu, tāpēc daudzi meklē darbu lielākajās pilsētās vai arī darba meklējumos dodas projām no Latvijas. Ievērojami samazinājies arī skolnieku skaits skolās. Bibliotēku apmeklētāju sastāvs pamatos nav mainījies. Tāpat kā iepriekšējos gados, lielāko lasītāju daļu sastāda sociāli vismazāk aizsargātā iedzīvotāju daļa – pensionāri, bezdarbnieki un māsasaimnieces. Otra lielākā bibliotēku apmeklētāju grupa ir skolēni, kurus piesaista datoru un internets.

2011. gada konkursā „Pagasta bibliotekārs - Gaismas nesējs” tika pieteikta Balvu novada Bērzpils pagasta bibliotēkas vadītāja Anna Griestiņa, kas kļuva par uzvarētāju Latgales reģionā.

Bērzpils pagasta bibliotekāre Anna Griestiņa Balvu novada svētkos saņēma Balvu novada Domes Atzinības rakstu par izciliem panākumiem savas profesionālās meistarības celšanā un tās pārmantojamības nodrošināšanā un par aktīvu iesaistīšanos novada politiskajā un sabiedriskajā dzīvē, kas veicinājis novada attīstību un vairojis tā publicitāti un atpazīstamību.

Lazdulejas pagasta bibliotēkas vadītāja Skaidrīte Logina 2011. gadā saņēma Lazdulejas pagasta pārvaldes Atzinības rakstu par ieguldījumu pagasta attīstībā.

Bibliotēku akreditācija

- ❖ Akreditētas deviņas pagastu bibliotēkas,
- ❖ Atkārtota akreditācija Balvu novada Kubulu pagasta bibliotēkai,

Kā nozīmīgākās prioritātes aizvadītajā gadā bija desmit pagastu bibliotēku gatavošanās akreditācijai.

Baltinavas novadā:

1. Baltinavas novada bibliotēka

Balvu novadā:

2. Balvu pagasta bibliotēka,
3. Bērzkalnes pagasta b-ka,
4. Bērzpils pagasta b-ka,
5. Briežuciema pagasta b-ka,
6. Kubulu pagasta b-ka,
7. Lazdulejas pagasta b-ka,
8. Tilžas pagasta b-ka

Rugāju novadā:

9. Skujietnieku b-ka

Viļakas novadā:

10. Kupravas b-ka

Deviņu pagastu bibliotēku darbs tika novērtēts kā sekmīgs un decembrī tās saņēma akreditācijas apliecības, bet Kubulu pagastu bibliotēkai jāgatavojas atkārtotai akreditācijai 2012. gadā.

Balvu reģionā vēl nav akreditētas divas Viļakas novada bibliotēkas- Rekavas bibliotēka un Upītes bibliotēka. Rekavas bibliotēka 2009. gadā netika akreditēta bibliotēkas telpu dēļ, bet vēl līdz 2011. gada nogalei nekas nav mainījies. Upītes bibliotēka netika gatavota akreditācijai, sakarā ar darbinieku maiņu.

Balvu Centrālā bibliotēka akreditēta līdz 2012. gadam.

2.Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika

Organizējot savu krājumu, novadu bibliotēkas vadās no LR MK izstrādātajiem noteikumiem, no bibliotēkas izstrādātās krājuma attīstības politikas, no akreditācijas komisijas ieteikumiem bibliotēkas krājuma kvalitātes uzlabošanai. Svarīgi krājuma komplektēšanā ir bibliotēku lasītāju pieprasījumi un intereses. Balvu CB bibliotēka savu krājumu veido pēc izstrādātā dokumenta” Krājumu komplektēšanas un organizācijas koncepcija”.

Bibliotēkas galvenais uzdevums - veidot universālu un aktuālu, atbilstošu dažādu vecumu un izglītības līmeņu, dažādām interesēm atbilstošu krājumu.

Pagastu bibliotēkas savus bērnu literatūras fondus veido atbilstoši skolēnu vajadzībām pēc mācību procesam ieteicamās ārpusstundu literatūras.

Sakarā ar gaidāmo bibliotēku apvienošanu Viļakas novadā, Susāju bibliotēkā 2011.gadā krājuma papildināšana netika veikta.

Kopumā Balvu reģiona bibliotēku krājumu var novērtēt kā labu un stabilu.

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas prioritātes 2011.gadā

Bibliotēku krājumi tiek komplektēti ievērojot trīs pamatvirzienus: uzziņu literatūra, izglītība un daiļliteratūra. Katra bibliotēka izvirza kārtējā gada komplektēšanas prioritātes. Šajā pārskata periodā prioritāte krājuma finansējuma sadalē bija tām pagastu bibliotēkām, kuras gatavojās akreditācijai. Būtiski ir nodrošināt visas lauku bibliotēkas ar literatūru un radīt iespēju noturēt lasītāju pagastos. Pagastu bibliotēkās daudzviet ir izstrādāta stratēģija par grāmatu iepirkšanu par pašvaldības līdzekļiem, kad prioritāte tiek dota daiļliteratūrai un bērnu literatūrai, nozaru literatūrā iegādājoties tikai grāmatas, kas paredzētas plašam lasītāju lokam, specifiskās pieprasot no Balvu CB un LNB fonda. Tā pilnībā apmierina bibliotēkas lietotājus un tiks turpināta arī turpmākajos gados.

2012.gada krājuma komplektēšanas prioritātes:

- ❖ Bērnu grāmatu iegāde pagastu bibliotēkās;
- ❖ Balvu centrālajā bibliotēkā- grāmatas angļu valodā

Balvu centrālā bibliotēka pēc lasītāju pieprasījuma, 2011. gadā savu krājumu papildināja ar 22 grāmatām angļu valodā. Tika iepirktas gan bērnu grāmatas, gan daiļliteratūra pieaugušajiem.

Pašvaldības finansiālais nodrošinājums, krājuma papildināšanas iespējas: projektu līdzpiesaiste, dāvinājumi, ziedojumi

Kopējais pašvaldību finansējums krājumu komplektēšanai ir mazliet samazinājies. 2011.gadā tas bija lielāks Balvu novada bibliotēkām. Sliktāka situācija bija Viļakas un Rugāju novadam, kur līdzekļu samazinājums krājuma komplektēšanai, salīdzinot ar 2010. gadu, bija krietni lielāks (skat. tabulu Nr.1.).

Tab. Nr.1. Pašvaldību finansējums(Ls) krājuma komplektēšanai

	2010. gads	2011.gads	Dinamika
Baltinavas novads	1314	1337	+23
Balvu novads	10827	14243	+3416
Rugāju novads	4925	3896	-1029
Viļakas novads	7580	4887	-2693
Kopā reģionā	24646	24363	-283

Tab. Nr.2. Jaunu grāmatu iegādes avoti

Piegādātājs	Eksemplāri
L Grāmata veikals Balvos	1806
Zvaigzne ABC	538
IK „Avots PR”	422
SIA „Janus”	148
Grāmatu veikals ”Litīņa” Balvos	96
„Krisostomus Latvija”	22

Grāmatu un žurnālu dāvinātāji :

Latvijas Nacionālā bibliotēka;
 LNB Atbalsta biedrība;
 Zvaigzne ABC;
 Latgales Kultūras centrs;
 Rēzeknes Augstskola;
 Latvijas Republikas Ārlietu ministrija;
 Balvu Novada dome;
 Individuālie dāvinātāji.

Balvu novada Tilžas pagasta bibliotēka 2011. gadā uzzīņu grāmatu fondu bērniem papildināja ar 33 grāmatām, projektā piesaistot līdzekļus no Rietumu bankas.

Lai rosinātu iedzīvotājus dāvināt bibliotēkām grāmatas, Lazdukalna bibliotēka aprīli, atsaucoties uz „Draudzīgo aicinājumu”, aicināja novada iedzīvotājus piedalīties šajā akcijā, publicējot aicinājumu novada avīzītē „Kurmenīte”. Lazdukalna bibliotēkai akcijas laikā uzdāvināja 10 grāmatas.

Vairākus labu žurnālu izdevumus saņēmām kā dāvinājumus no LNB Bibliotēku attīstības institūta.

Balvu centrālā bibliotēka no prāvesta Alberta Budžes saņēma dāvinājumā izdevumus „Katoļu dzeive”, „Gaismas Taka” un „Katoļu baznīcas vēstnesis”, no lasītājas L.Paršovas žurnālu „Tikšanās”. Regulāri bibliotēku krājumos nonāk arī Balvu reģiona novadu pašvaldības informatīvie izdevumi - „Balvu novada ziņas”(Balvu novads), „Viļakas novadā”(Viļakas novads), „Kurmenīte”(Rugāju novads).

Preses pasūtīšanas iespējas

Periodikas pasūtīšana notiek, izmantojot Latvijas Pasta elektronisko abonēšanas sistēmu www.pasts.lv. Bibliotēkas aktīvi seko līdzi piedāvājumiem ar atlaidēm, un tad abonē periodiskos izdevumus visam gadam.

Pagastu bibliotēkās 2011. gadā bija pietiekami daudzveidīgs preses izdevumu klāsts (11-25 periodiskie izdevumi). Vairākās bibliotēkās tiek abonēti Lata romāna sērijas izdevumi, kas ir vērtīgs ieguvums, lai apmierinātu bibliotēkas lietotāju pieprasījumu pēc latviešu autoru grāmatām.

Balvu reģionā 2011. gadā nebija nevienas bibliotēkas, kurā netiktu abonēta periodika. Pagastu bibliotēkās ir novērojama pozitīva tendence, ka lasītāji, izlasījuši mājās savu abonēto laikrakstu vai žurnālu, uzdāvina to bibliotēkai.

Balvu centrālajā bibliotēkā 2011. gadā tika abonēti 91 periodiskais izdevums, no tiem svešvalodās - 15 izdevumi.

Krājuma raksturojums, krājuma kustības raksturojums

Tab. Nr.3.**Jaunieguvumi 2011. gadā Balvu reģiona bibliotēkās**

	2010.gadā	2011. gadā	Dinamika
Balvu novads	2780	4649	+1869
Baltinavas novads	208	198	-10

Rugāju novads	625	624	-1
Viļakas novads	1726	1031	-695
Kopā	5339	6502	+1163

Patīkami atzīmēt, ka 2011. gadā ir palielinājies jaunieguvumu skaits Balvu reģionā, vislielākais palielinājums bija Balvu novadam. Būtisks kritums jauno grāmatu iegādē bija Viļakas novadam. Labs atbalsts tika saņemts no Balvu Novada domes, kas iedalīja pietiekamus līdzekļus bibliotēku krājumu veidošanai savam novadam.

Tab. Nr.4. **Reģiona bibliotēku krājuma rekonplektēšana**

	2010.gads	2011.gads	Dinamika
Baltinavas novads	376	302	-74
Balvu novads	6796	11053	+4257
Rugāju novads	3385	2355	-1030
Viļakas novads	5860	8311	+2451
Kopā reģionā	16417	22021	+5604

2011. gadā bibliotēkas daudz aktīvāk strādāja pie krājumu attīrīšanas un norakstīja lielu grāmatu eksemplāru skaitu. To varētu izskaidrot ar to, ka šajā gadā bibliotēkas gatavojās akreditācijai, un bibliotēku krājuma rekatalogizācijai nākotnē. Joprojām akreditācijas komisijas atzinumos, visām bibliotēkām ir uzdots aktīvi un regulāri strādāt ar bibliotēkas krājumu. Lielo norakstīto iespaiddarbu skaitu sastāda periodiskie izdevumi, jo 2007. gadā žurnālus visas bibliotēkas uzskaitīja kā katru atsevišķu eksemplāru. Turpmākajos gados šis skaits būs mazāks, jo sākot ar 2008. gadu b-kās ienākošos preses izdevumus sāka uzskaitīt kā vienu komplektu - 1 vienību. Vienīgi Balvu centrālā bibliotēka ievada katru žurnāla eksemplāru elektroniskajā katalogā, sakarā ar to, ka izsniegšana notiek elektroniski.

Krišjāņu pagasta bibliotēkā 2011. gadā tika veikta krājuma inventarizācija.

Bibliotekāre atzīmē, ka inventarizācijas laikā saskārās ar dažām grūtībām. Grūti strādāt ar inventāra grāmatas, kas gadu gaitā ir stipri nolietojušās.

Gada nogalē tika apvienoti Susāju un Viļakas bibliotēku grāmatu fondi.

Rekatalogizācija

Balvu reģiona bibliotēku krājumi elektroniskajā katalogā sākti ievadīt 2003. gadā. Lai elektroniskajā katalogā būtu skatāms arī pagastu bibliotēku krājums līdz 2003. gadam, tad 2011. gada nogalē uzsākam pagastu bibliotēku fondu rekatalogizāciju. 2011. gada nogalē tika uzsākta Balvu reģiona pagastu bibliotēku krājumu (kas ienācis līdz 2003. gadam) rekatalogizācija. Uzsākts darbs pie:

- ❖ Balvu novada Bērzpils pagasta bibliotēkas

2012. gadā plānojam strādāt pie:

- ❖ Viļakas novada Medņevas bibliotēkas,
- ❖ Rugāju novada Lazdukalna bibliotēkas krājumiem.

Balvu centrālā bibliotēka šajā pārskata periodā rekatalogizēja 535 izdevumus krievu valodā. Aktīvi tika strādāts pie Bērnu literatūras krājuma pievienošanas elektroniskajam katalogam. Šo darbu centrālā bibliotēka plāno pabeigt līdz 2012.gada 30.maijam.

Viļakas bibliotēka pārskata gadā aktīvi strādāja pie savas bibliotēkas krājuma rekatalogizācijas. Atlicis rekatalogizēt 10-15% apvienotā Viļakas un Susāju bibliotēku krājuma.

3.Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Pakalpojumu attīstība

Bibliotēkas sniedz iedzīvotājiem informācijas un uzziņu pakalpojumus, izmantojot tradicionālos un elektroniskos informācijas avotus, datu bāzes, starpbibliotēku abonementu.

Mūsdienu lasītājs, tāpat kā laiks, kurā dzīvojam, ir steidzīgs un ātrs. Arī bibliotēkās pieejamos pakalpojumus lasītājs vēlas saņemt tūlīt un uzreiz.

Tāpēc 2011.gada 17. novembrī Balvu centrālā bibliotēka uzsāka elektronisko bibliotēkas lietotāju karšu izsniegšanu. Tās ir bibliotēkā izstrādātas, pašu spēkiem izgatavotas lasītāju kartes ar lasītāja identifikācijas kodu, kas nolasāms elektroniski. Jaunās lasītāja kartes sniedz iespēju lasītājus apkalpot ātrāk, taču prasa arī lielāku atbildības sajūtu no lietotāja puses.

Pilnveidojot pakalpojumu kvalitāti, Balvu centrālās bibliotēkas foajē uzstādīts elektroniskais informācijas stends, kurā atspoguļo Balvu reģiona kultūrvēsturisko mantojumu.

Lielas pūles tiek veltītas Balvu centrālās bibliotēkas paplašināšanas projektam, kas lietotājam nodrošinās vieglāku piekļuvi grāmatu plauktiem, dos iespēju izveidot jauniešiem paredzētu tikšanās vietu, plašāku lasītavu u.c.

- ❖ Datorlietotāju apmācība

Pagastu bibliotēkās pieaugusi interneta izmantošana darba meklēšanai, informācijas meklēšanai par precēm un pakalpojumiem, i bankas pakalpojumu izmantošana, sludinājumi. Pieaudzis to apmeklētāju skaits, kuri izmanto internetu, lai iegādātos preces, pasūtītu aviobiļetes. Internets aizstāj pasta un banku klātbūtni, lietotājs ietaupa naudu un laiku, apmaksājot rēķinus internetā. Tāpēc arvien nozīmīgākas kļūst lietotāju apmācības darbā ar datoru.

Aizvadītajā gadā Vīksnas bibliotēka piedalījās E-prasmju nedēļas aktivitātēs ar apmācībām bibliotēku lietotājiem. Tika apgūtas šādas pamatprasmes:

- Pirmo datorprasmju un programmas Microsoft Office Word iepazīšana, izmantojot e-kursu "Mans draugs dators".
- Iepazīšanās ar interneta vidi un informācijas meklēšanu, izmantojot e-kursu "Kā strādāt ar datoru un internetu", informācijas meklēšanas iespējas (meklētāji, datu bāzes, elektroniskie katalogi).
- E-pasta atvēršana, reģistrēšanās sociālajos tīklos, to piedāvāto iespēju iepazīšana.
- Iepazīšanās ar kopēšanu, skenēšanu, digitalizēto attēlu apstrādi un izmantošanu - izdrukāšanu, pārsūtīšanu, ievietošanu sociālajos tīklos.
- Norēķinu, darījumu internetā, EDS, bibliotēkas mājas lapas izmantošanas iespēju iepazīšana. Drošība internetā. Šīs iespējas izmantoja trīs cilvēki. Visi datoru un interneta kursu dalībnieki saņēma jaukas apliecības.

Lazdukalna bibliotēkā 2011.tika strādāts pie bibliotēkas lietotāju iemaņu izkopšanas informācijas tehnoloģiju lietošanā. No februāra līdz marta beigām, divreiz nedēļā, bibliotēkā notika datorapmācības pensionāriem un vecākā gadagājuma cilvēkiem. Nodarbības notika divās grupās un kopumā apmācībās piedalījās 10 cilvēki. Apmācību laikā tika apgūts darbs ar programmu Windows, darbs ar e-pastu, nepieciešamāko interneta mājas lapu apmeklēšanas iespējas un sniegtie piedāvājumi, darbs ar EDS u.c. interesējošie temati. Datorkursu ieguvums: pārvarētas bailes no datora, daži no kursu apmeklētājiem tagad patstāvīgi prot lietot datoru un tā piedāvātās iespējas. Nodarbības vadīja pagasta bibliotekāre un pagasta sociālā darbiniece. Noslēguma nodarbībā katrs dalībnieks saņēma Suminājumu par uzdrīkstēšanos un uzrādītajām zināšanām apgūstot pirmās iemaņas pie datora.

No 28. februāra līdz 2. martam „Eiropas e-prasmju nedēļas” ietvaros Viļakas bibliotēkā bija aicināti pirms pensijas un pensijas vecuma iedzīvotāji apgūt pamatiemaņas darbā ar datoru.

Skujetnieku bibliotēkā darbu pie datoriem šogad no jauna apguva vairāk kā 30 lietotāji un var uzskatīt, ka bibliotēkas apkalpojamā mikrorajonā lielākā daļa iedzīvotāju prot darboties ar informācijas tehnoloģijām un gandrīz visi bibliotēkas lietotāji ir izglītoti šinī jomā. Nelielam,

nomaļam Latvijas ciematam tas ir vērā ņemams sasniegums. Bibliotēka pamatoti lepojas, ka tas ir viņas nopelns, jo maksas kursus pilsētā apmeklēt iedzīvotāji nevar atļauties.

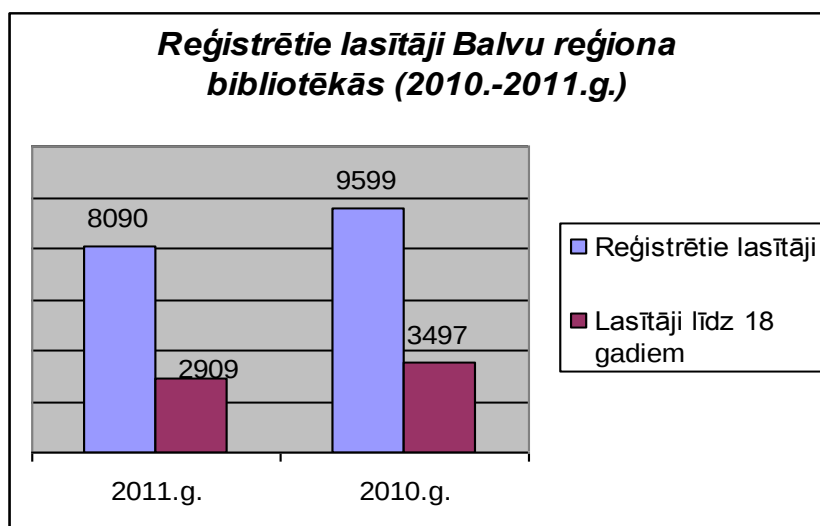
❖ Konsultatīvais darbs

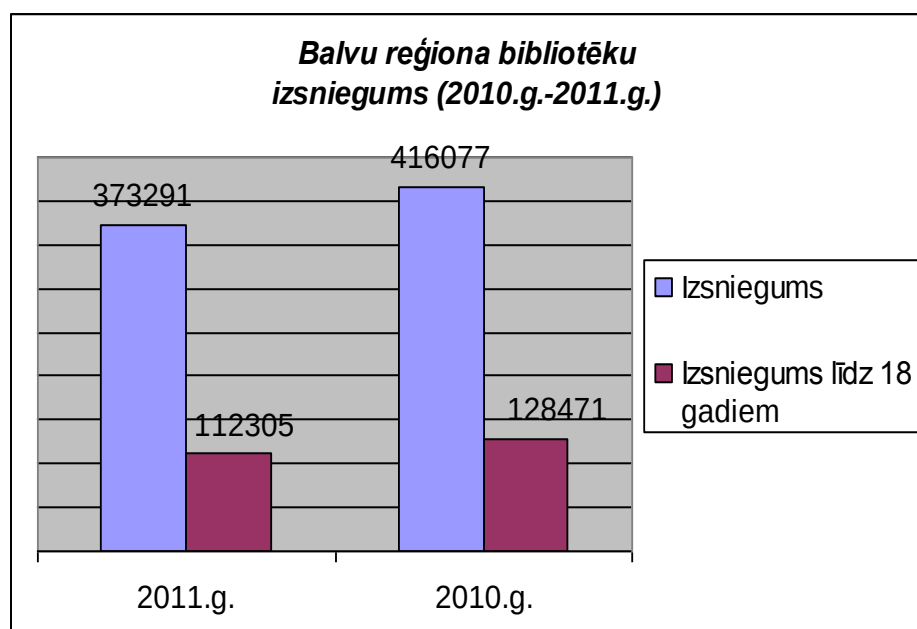
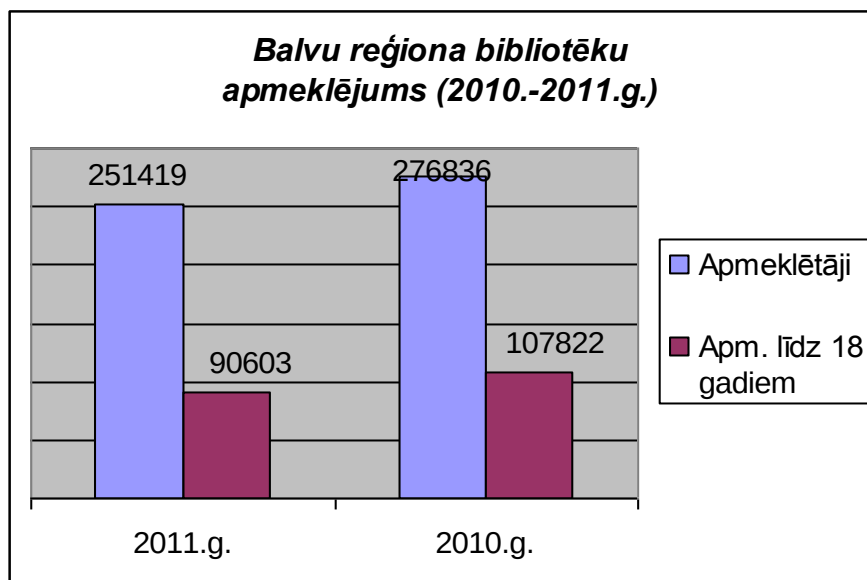
Vīksnas pagasta bibliotēkas vadītāja atzina, ka aizvadītajā gadā palielinājies tieši konsultatīvais darbs ar lietotājiem, dodot atbildes uz konkrētiem jautājumiem, kas rodas darbā ar datoru un internetu gan uz vietas bibliotēkā, gan mājās. Pamatzināšanas ir daudziem, ir iegādāti personīgie datori, pieslēgts internets. Kad rodas jautājums, tiek zvanīts uz bibliotēku. Bibliotekārs mazliet kļūst par tādu kā 1188 operatoru jeb „zvana draugam” adresātu. Uz bibliotēku mēdz zvanīt arī citās situācijās, kad vajag steidzamu informāciju no interneta.

Galveno rādītāju analīze: lasītāju skaits, apmeklējums, izsniegums

Tab. Nr.5. **Reģiona bibliotēku galvenie darba rādītāji:**

	2010. gads	2011.gads	Dinamika
Lasītāju kopskaits	9599	8090	- 1509
Apmeklējumu kopskaits	276836	251419	-25417
Izsniegumu kopskaits	416077	373291	- 42786

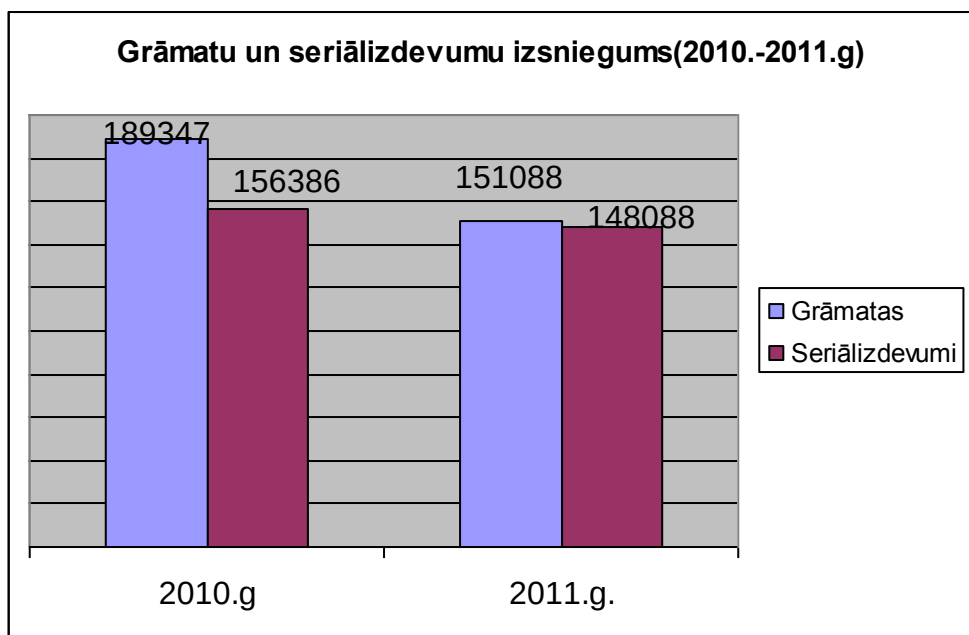
Analizējot kopējos darba rādītājus, tie 2011. gadā ir samazinājušies. Balvu reģiona bibliotēkās tie ir 2008.-2009. gada līmenī.

2011.gadā Balvu centrālajā bibliotēkā vairākkārt tika diskutēts par lietotāju un izsnieguma uzskaites precizēšanu. Dabiska ir katras bibliotēkas struktūrvienības vēlme katru konkrēto lietotāju uzskatīt par savu. Diskusiju rezultātā pieņemām republikā atzīto praksi, lietotāju uzskaitē izmantot un statistikā uzrādīt vienotajā elektroniskajā informācijas sistēmā reģistrēto skaitli. Tabulā Nr.5. uzrādīts vienotā reģistra skaitlis, bet 2009. un 2010. gada statistikā un pārskatos bija redzams visās nodaļās summētais lietotāju skaits. Ar to arī izskaidrojams kopējais reģiona bibliotēku lasītāju skaita samazinājums 2011.gadā.

Pagastu bibliotēku vadītājas rādītāju samazināšanos izskaidro ar iedzīvotāju skaita samazināšanos, kā ar to, ka palielinās mājsaimniecību skaits, kurās ir pieejams interneta pieslēgums. Bibliotēku vadītājas uzskata, ka šie rādītāji turpmāk tikai turpinās kristies, ja nemainīsies valsts politika vai ekonomiskā situācija laukos. Pagastu bibliotēkās samazinājušies arī rādītāji bērniem, to ir ietekmējis tas, ka kursē skolēnu autobusi, kas skolēnus uzreiz pēc stundām aizved mājās un viņi vairs negaida reisa autobusu, kuru gaidot iepriekšējos gados skolēni mēdza uzturēties bibliotēkā gan izmantojot datorus, gan lasot grāmatas. 2011. gadā vairākās bibliotēkās notika ilgstoši remontu, kuru dēļ arī ir samazinājās apmeklētāju skaits. Pagastu bibliotēkas savos pārskatos sīki analizējušas galvenos bibliotēkas izmantošanas rādītājus. Ar tiem var iepazīties katras bibliotēkas gada pārskatā.

Ir atsevišķas bibliotēkas, kur rādītāji ir stabilizējušies vai pat palielinājušies. Tilžas pagasta bibliotēkas bibliotekāre atzīmē, ka ir palielinājies izsniegumu skaits, kas skaidrojams ar to, ka lasītājs atnāk uz bibliotēku retāk, bet ir lielāks izņemto vienību skaits.

Vīksnas pagasta bibliotēkas vadītāja 2011.gadu raksturo kā izmaiņu gadu. Lasītāju kartotēkā no 2010.gada lasītājiem ir daudz vairāk nepārreģistrēto nekā citos gados – 70. Tajā pašā laikā lietotāju skaits samazinājies tikai par 17. Bibliotēku sākuši apmeklēt 53 jauni lietotāji.

Analizējot grāmatu un seriālizdevumu izsniegumu, var secināt, ka palielinās seriālizdevumu izsniegums un tas tuvinās grāmatu izsniegumam. Vairākās pagastu bibliotēkās tas jau ir vienāds vai žurnālu izsniegums pārsniedz grāmatu izsniegumu. Samazinoties finansējumam, daļa bibliotekāru nosliecās par labu periodikas pasūtīšanai.

Uzziņu un informācijas darbs

Kopumā Balvu reģiona bibliotēkās 2011. gadā sniegto uzziņu skaits ir samazinājies. Šobrīd mūsu lasītājs uz bibliotēku nāk zinošāks, ir pats sameklējis materiālus interneta vietnēs un uzdod konkrētākus jautājumus. Lietotājam pašam iemācam informāciju meklēt LNB Analītikas datu bāzē un uzreiz izmantot jau aprakstā ielikto saiti uz Lursoft Laikrakstu bibliotēku. Neskatoties uz informācijas tehnoloģiju iespējām uzziņu un informācijas ieguvē, aktīvi tiek izmantota bibliotēkās esošā uzziņu literatūra grāmatās un tematiski apkopoto materiālu klāsts. Īpaši aktīvs periods uzziņu sniegšanā ir Projektu nedēļas, kad skolēni izstrādā pētnieciskos darbus par dažādām tēmām, kā arī mācību gada sākumā un eksāmenu laikā.

Visbiežāk atbildes tiek meklētas www.letonika.lv, periodika, e- bibliotēka, nais.lv; NEWS.lv. Dati tiek meklēti arī dažādos reģistros – Uzņēmumu reģistrā, CSDD, Zemes dienesta, Ganāmpulku reģistrā, Traktortehnikas reģistrā.

Interesantākie sniegto uzziņu temati:

- asimilācija;
- cirka triki;
- istabas puķes – svešzemnieces;
- lauku platību maksājumi,
- pensiju indeksācija,
- vecāku un bērnu tiesības,
- invalidu medicīniskā un sociālā aizsardzība,
- braukšanas maksas atvieglojumi atsevišķām iedzīvotāju kategorijām,
- biznesa plāni uzņēmējdarbības audzēkņiem,
- mantojuma lietu kārtošana,
- gribasspēka ietekme uz jaunieša attīstību,
- gēnu inženērija,
- kreilisms,
- ES vides politika,
- mode un modes mākslinieki.

Bibliotēkas pieejamība un lietošanas aprīkojums personām ar īpašām vajadzībām

Vairākās reģiona pagastu bibliotēkās nav iespējama iekļuve bibliotēkā cilvēkiem ratiņkrēslos. Veicot jaunu ēku izbūvi vai remontus, par šo jautājumu tiek domāts. Kā pozitīvu piemēru jāmin Viļakas novada bibliotēku.

Bibliotēkas aktīva apmeklētāja Ilze Keiša salīdzina un novērtē mobilā ratiņkrēslu pacelēja priekšrocības un trūkumus pie jaunuzceltās Viļakas novada bibliotēkas.

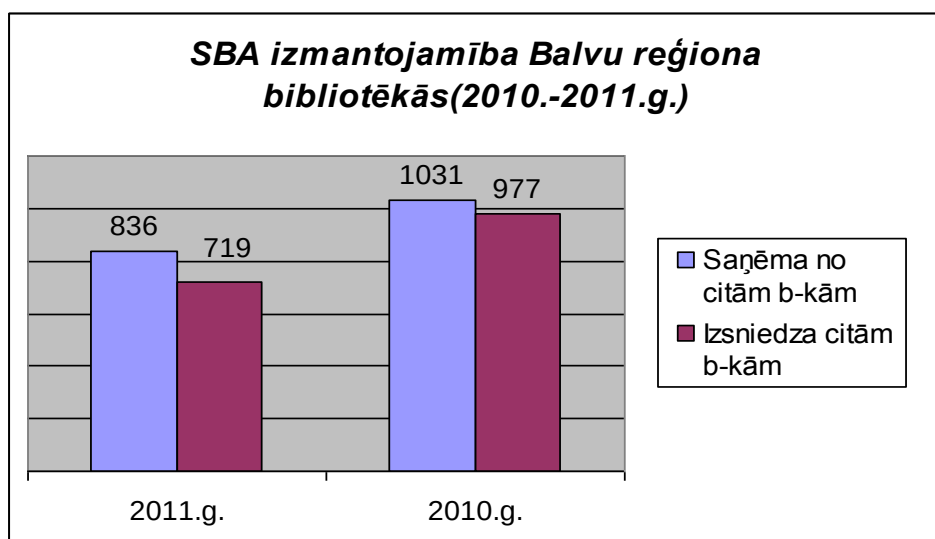
Iekšzemes un starptautiskā SBA pakalpojumu piedāvājums

Laikā, kad tiek samazināts finansējums grāmatu iegādei, SBA nozīme ir neatsverama.

Tab. Nr.6. **SBA izmantojamība reģiona bibliotēkās 2011. gadā**

Novads	Saņēma no citām bibliotēkām	Izniedza citām bibliotēkām	Kopā
Baltinavas novads	36	43	79
Balvu novads	425	491	916
Rugāju novads	304	159	463
Viļakas novads	71	26	97
Kopā Balvu reģionā bibliotēkās	836	719	1555

SBA visvairāk saņemti un izsniegti iespieddarbi Balvu centrālajai bibliotēkai, Briežuciema pagasta bibliotēkai, Rugāju novada bibliotēkai un Lazdukalna bibliotēkai. Visaktīvākā grāmatu apmaiņa notiek starp bibliotēkām viena pagasta vai novada robežās. Tiek meklēti dažādi varianti, lai nogādātu vajadzīgo grāmatu citas bibliotēkas lasītājam. SBA galvenokārt izmantojuši studenti – mācībām, kursa darbu, diplomdarbu rakstīšanai, citi lasītāji – darbam, pašizglītībai. Pagastu bibliotēkas aktīvi apmainās arī ar jaunākajām daiļliteratūras grāmatām.

Salīdzinoši ar 2010. gadu, pārskata gadā SBA izmantojamība samazinājusies par 453 eksemplāriem. To var izskaidrot ar to, ka lasītājs negrib gaidīt grāmatu vairākas dienas vai nedēļas, tā ir nepieciešama tūlīt.

Pasākumi bibliotēkas pakalpojumu un informācijas resursu pieejamības uzlabošanai (darba laika atbilstība lasītāju interesēm u.c.)

Regulāri tiek veiktas aptaujas lasītāju vidū par apmierinātību ar bibliotēku darba laikiem. Aktuāls kļūst jautājums par pagastu bibliotēku darba laika iekārtošanu sestdienās, lai studenti, vidusskolēni un strādājošie arī varētu izmantot bibliotēkas pakalpojumus.

4.Darbs ar bērniem un jauniešiem

(Pārskats sagatavots un pievienots atsevišķi)

5.Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums

Visās Balvu reģiona bibliotēkās ir iespēja apmeklēt internetu darba laikā bibliotēkās un ārpus darba laika arvien vairāk iedzīvotāji izmanto iespējamo WiFi interneta pieslēgumu. 2011. gadā bija vērojama tendence, ka bibliotēku apmeklētāji sāk interesēties par elektroniskā kataloga izmantošanas iespējām. Notiek individuālas apmācības **Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadu bibliotēku kopkatalogs** lietošanā.

Bibliotēkas informācija tīmeklī: bibliotēkas mājas lapā , blogi , sociālie tīkli un citas tīmekļa vietnes

Visām Balvu reģiona bibliotēkām ir savas mājas lapas , kas tika izveidotas 2009. gadā. Tās apskatāmas adresē www.bibliotekas.lv , kur regulāri tiek mainīta jaunākā informācijas, kas pastāsta par aktualitātēm katrā bibliotēkā.

Balvu centrālās bibliotēkas mājas lapai www.balvurcb.lv janvārī tika nomainīts mājas lapas dizains un informācijas izkārtojums padarīts pārskatāmāks. Izveidotas jaunas sadaļas: Bibliotēkas paplašināšana, Mēs esam populāri, Pakalpojumi, Bērniem Bibliotēkas mājas lapā īpaša vietne Eiropas Savienības aktuālajiem jautājumiem. Uzsākta elektroniska komunikācija ar lietotāju aptaujas veidā.

Viļakas bibliotēka vispasaules tīmeklī un plašsaziņas līdzekļos atpazīstama gan pēc iestādes logo, gan pēc mājas lapas:

<http://www.vilakabiblio.wordpress.com> un <http://www.bibliotekas.lv/vilaka/> Kopš 2010. gada oktobra arī šeit: <http://www.biblioteka.lv/libraries/vilakas-biblioteka/default.aspx>

Kopš 2009.gada augusta Viļakas bibliotēka ir atrodama vispasaules populārajā sociālajā tīklā [Twitterī](#) un arī [Twitpic](#). Ikviens interesents, kas ir [Skype](#) lietotājs, ar bibliotēku var sazināties izmantojot bibliotēkas Skype adresi: *vilakas.biblioteka*.

Darbs ar elektronisko katalogu

2011. gadā Balvu centrālās bibliotēkas elektronisko katalogu pārdēvēja par Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadu bibliotēku kopkatalogu, jo tur arvien vairāk tiek ievadīti Balvu reģiona visu četru novadu publisko un skolu bibliotēku krājumi.

Kataloga adrese -(www.balvi.biblioteka.lv/alise). Uz 2012. gada 1. janvāri elektroniskajā katalogā ievadīti 77443 eksemplāri jeb 40% Balvu reģiona bibliotēku krājuma.

Balvu Centrālās bibliotēkas Apstrādes un komplektēšana nodaļa veido jauno grāmatu pamatierakstus elektroniskajā katalogā. Darbu pie kataloga turpina, papildinot ierakstus ar grāmatas attēlu un anotāciju. Ir patīkami saņemt plašāku informāciju par izdevumu gan bibliotekārajiem darbiniekiem, gan lietotājiem. Šādi uzlabojas apraksta kvalitāte, var redzēt, kāda grāmata izskatās un par ko viņa ir. Kopumā 2011.gadā elektroniskajam katalogam pievienotas 884 anotācijas, bet Novadpētniecības katalogam – 159 anotācijas.

Elektroniskais katalogs regulāri tiek izmantots pie krājuma attīrīšanas no norakstītiem izdevumiem. Katalogā bieži parādās uzraksts, ka visi eksemplāri ir norakstīti, tas ir tas signāls, lai pievērstu attiecīgajam izdevumam pastiprinātu uzmanību un varbūt nenorakstītu vēl pēdējo atlikušo, vai arī piekomplektētu šo izdevumu.

Elektroniskais katalogs tiek bieži izmantots, lai precizētu vajadzīgā izdevuma atrašanās vietu citu reģiona bibliotēku krājumos. Ar 2011. gadu tiek izmantots tāds pakalpojums kā grāmatu lietošanas laika elektroniskā pagarināšana un izdevuma rezervēšana. Kopumā elektroniskajā katalogā tika rezervēta 601 grāmata. Apmeklētāji individuāli tika apmācīti kā lietot elektronisko katalogu. Mācību gada sākumā par elektroniskā kataloga iespējām un privilēģijām [Balvu centrālā bibliotēka](#) informēja 86 vecāko klašu skolēnus no Balvu Valsts ģimnāzijas un Rīgas Valsts tehnikuma Balvu filiāles. Elektroniskā kataloga priekšrocības it īpaši novērtē studenti un labprāt to izmanto.

[Viļakas bibliotēkā](#) turpinājās darbs pie bibliotēkas darba procesu automatizācijas, darbojoties Alises 4i serverī, lasītāju reģistrēšana un ar 2011.g.10.martu tika uzsākta bibliotēkas lietotāju elektroniskā apkalpošana.

Elektroniskā grāmatu izsniegšana un saņemšana tiek veikta tikai Balvu centrālajā bibliotēkā un Viļakas novada bibliotēkā.

No skolu bibliotēkām darbam ar BIS „Alise” ir reģistrējušās 11 skolu bibliotēkas, bet dažas skolas strādāt nemaz nav uzsākušas. Diezgan regulāri savu skolas bibliotēkas fondu ievada tikai 6 bibliotēkas: Balvu Valsts ģimnāzija, Balvu pamatskola, Stacijas pamatskola, Tilžas vidusskola, Viļakas Valsts ģimnāzija un Rekavas vidusskola. Ar šīm skolām sistēmas administratoram ir izveidojusies laba sadarbība. Par neskaidrajiem jautājumiem bibliotekāri jautā telefoniski vai raksta uz e-pastu. Parasti tie ir nezināšanas jautājumi, kas rodas ikdienā regulāri nestrādājot ar sistēmu.

Elektronisko datubāzu (tiešsaistē, CD) piedāvājums, pašu veidotās elektroniskās datubāzes

2011. gadā tiešsaistē visās bibliotēkās bija pieejamas datubāzes **Letonika** un **Lursoft Laikrakstu bibliotēka**. Uz vienu mēnesi bez maksas izmēģinājumam bibliotēkās pieslēdza arī datu bāzi NAIS.lv. Pagastu bibliotēkās tā nebija pieprasīta, tāpēc no tālākās abonēšanas b- kas attiecās. No datubāzēm visvairāk tiek izmantota Lursoft Laikrakstu bibliotēka. Ir ērti bibliotēkā atrast nepieciešamo rakstu un to izprintēt vai nosūtīt uz e-pastu. Tāpat, izmantojot Lursoft Laikrakstu bibliotēku, mēs varam lasītājiem palīdzēt tajos gadījumos, kad prasītais raksts vai izdevums nemaz nav mūsu fondā.

Balvu reģiona bibliotēku darbinieki aktīvi piedalījās erudīcijas konkursā „Meklē un atrodi datu bāze letonika.lv!”, iesaistot šajā pasākumā arī lasītājus. Par aktīvāko bibliotekāri šajā konkursā 2011. gadā atzīta Vectilžas pagasta bibliotēkas vadītāja Ina Skrima, un kā aktīvākā bibliotēka- Balvu novada Vectilžas pagasta bibliotēka. Bibliotēkas vadītāja balvā saņēma ceļazīmi uz Eiroparlamentu Briselē.

Pēc datu bāzu apmeklējumu statistikas varam secināt, ka tās netiek intensīvi izmantotas. Tas izskaidrojams ar lauku iedzīvotāju vēlmi lasīt preses izdevumus papīra formātā, nevis elektroniski. Kā otru iemeslu varētu minēt nepietiekamo informāciju vietējiem iedzīvotājiem un bibliotēkas apmeklētājiem par bibliotēkā pieejamajām datu bāzēm.

Savā ikdienas darbā pagastu bibliotēkas izmanto Balvu centrālās bibliotēkas veidoto **Kultūrvēstures datubāzi**.

Informāciju un komunikāciju tehnoloģiju infrastruktūras vērtējums

Lazdulejas pagasta bibliotēkas vadītāja savā pārskatā raksta, ka pirmo vietu bibliotēkā ieņem bezmaksas pieejas internets. Lai arī dažiem pagasta iedzīvotājiem mājās ir interneta

pieslēgums, tas tomēr maksā naudu un bibliotēkas bezmaksas internets arī viņiem ir vajadzīgs. Pagastu bibliotēku apmeklētāji sūdzas par to, ka :

- lēns internets;
- traucējumi elektrības padevē.

2011. gadā Balvu reģiona b-kas tika papildinātas ar dažām jaunām iekārtām :

Bērzpils pagasta bibliotēka kā balvu konkursā „Pagasta bibliotekārs – Gaismas nesējs” saņēma melnbalto multifunkcionālo iekārtu „Canon”.

Balvu centrālā bibliotēka projektā ietvaros iegādājās:

- elektronisko informācijas stendu,
- multifunkciālo iekārtu,
- e-lasītāju.

Rugāju novada bibliotēka projektā iegādājās datoru bērnu lasītavā, mūzikas centru, projektoru, projektora ekrānu, televizoru, DVD.

Tikaiņu bibliotēka projektā iegādājās portatīvo datoru.

6. Novadpētniecības darbs

Reģiona bibliotēkas 2011. gadā turpināja aktīvu un daudzpusīgu novadpētniecības darbu. Tā mērķis – izzināt, fiksēt, apkopot, saglabāt un popularizēt dzimto pagastu, novadu un tā ļaudis. Bibliotekāres izmantojušas dažādas darba formas:

❖ Jaunas novadpētniecības mapes

Bērzpils pagasta bibliotēkā 2011. gadā izveidotas vairākas jaunas materiālu mapes par Bērzpils novadniekiem:

- „Novadniece Erna Krišjāne”;
- „Māksliniece Edīte Maderniece”;
- „Bērzpils novadnieks Ainārs Svelpe”;
- „Bīskaps Jānis Benislavskis”;
- „Kardināls Jānis Pujats”.

Ar jauniem materiāliem papildināta mape „Dziedātāji Dieva godam”, pierakstītas dziedātājas E. Namsones atmiņas par dziedāšanas kultūru, dziedātājiem un ērgelniekiem Bēržu draudzē.

Izveidotas materiālu mapes priesteriem, kas saistīti ar Bēržu draudzi:

- „Priesteris Vaclavs Erelis”;
- „Priesteris Jānis Kupčs ”;
- „Bīskaps Jānis Benislavskis”.

Krišjāņu pagasta bibliotēkā 2011. gadā iekārtota jauna novadpētniecības mape par Krišjāņu pagasta iedzīvotāju – Jāni Zālīti, kurš raksta dzeju.

Bērzkālnes pagasta bibliotēkā izveidotas novadpētniecības materiālu mapes: „Lielais velnākmenis”, „Stompaku purvs un tā apkārtnē”, „Silakroga krucifikss”.

Briežuciema pagasta bibliotēkā 2011.gadā izveidotas vairākas jaunas mapes par pagastu :

- Jaunie literāti pagastā - / V.Cibule, M.Mūrmanis un L.Ločmele /;
- Briežuciema aušanas darbnīca;
- Izvestie /1949.g.25.marts/- atmiņu stāstījumi, fotogrāfijas;
- Kultūras dzīve Briežuciemā

Kupravas bibliotēkā tika izveidota jauna mape novadniekam ērģelniekam F.Loginam. Bibliotekāre Edita pastiprinātu uzmanību pievēršusi pagasta garīgām lietām, vācot visu, kas ar to saistīts. Par I. Lojolu/viņa vārdā nosaukta vietējā baznīca/, par priesteriem, kuri kalpojuši draudzē, par ērģelniekiem, kapsētu, cilvēkiem, kuri cieši saistīti bijuši vai ir ar Kupravas draudzi. Mapi „Garīgā dzīve” papildināta ar materiālu par Viļakas katoļu baznīcas 120 -gadi, ar pr. F.Šneveļa /Kupravas draudzes priesteris/rakstu “Grēksūdze nav formāla padarīšana”- 2011.g.16.02.laikrakstā “Vaduguns”

Lazdukalna bibliotēkā plašais savākto materiālu krājums, kas apkopots 42 nosaukumu mapēs un 7 albūmos, tiek intensīvi izmantoti:

- Rēzeknes augstskolas studente Ieva Useniece izmantoja mapes par kapsētām, krucifiksiem, dzelzceļa līniju Sita – Burzova, lai veidotu referātu par tūrisma objektiem Lazdukalna pagasta teritorijā.
- Rugāju muzejs pētīja mapes par Augustovas baznīcu un Arhitektūras pieminekļi un aizsargājamās dabas teritorijas Lazdukalna pagastā. Muzeja vadītāja Velga Vīcupa papildināja šīs mapes ar muzejā pieejamajiem materiāliem.
- Eglaines pamatskolas 8. klases skolniece gatavojot pētniecisko darbu par svarcēlāju Jolantu Loginu, izmantoja bibliotēkā apkopotos materiālus

❖ **Jauni materiāli par pagastiem**

Papildināts Bērzpils apkārtnes folkloras krājums, pierakstot teicējas A. Griestiņas stāstīto, dziedāto, piedaloties Latgales folkloras vākuma konkursā „Apleicīne”.

Novadpētniecības krājums papildināts ar Rēzeknes Valsts ģimnāzijas audzēknes Zandas Bernes zinātniski pētniecisko darbu „Bērzpils vidusskolas vēsture un aktivitātes”.

Vīksnas pagasta bibliotēkas krājumam pievienoti atmiņu pieraksti:

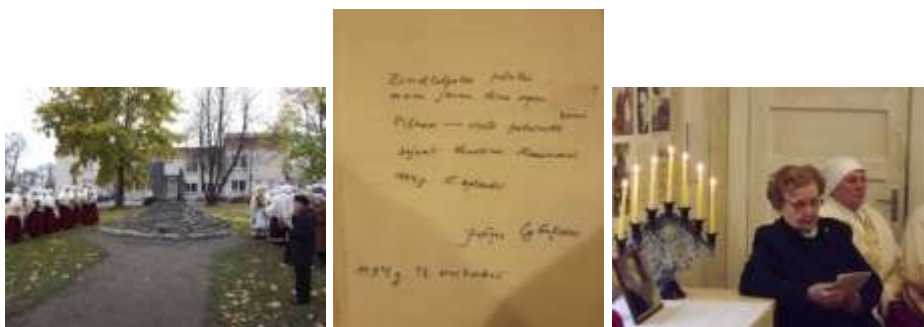
- Ā. Zašne. Sprogu krucifiksa vēsture.
- M.Keisele. Atmiņas par izsūtīšanu uz Sibīriju 1949.gada 25.martā.

Nu jau tradicionāli - studenti un skolēni dāvina bibliotēkai pētniecisko darbu kopijas, kuriem ir kāda saistība ar Vīksnas pagasta vēsturi vai ģeogrāfiju. 2011. gadā novadpētniecības materiālu kolekciju papildināta ar Balvu Valsts ģimnāzijas audzēknes Liānas Raibekazes pētniecisko darbu vēsturē „Vīksnas skola laika griežos no 1913.gada līdz 2011.gadam”.

❖ Pasākumi, veltīti novadniekiem

Atceroties izcilo Viļakas novada un Latgales dzejnieku, publicistu un kultūras darbinieku Antonu (Ontonu) Slišānu, 11. septembrī notika piemiņas pasākums ar Sv. Misi Šķilbēnu (Rekovas) Sāpju Dievmātes Romas katoļu baznīcā un dzejnieka atdusas vietā Brieksīnes kapos.

19. oktobrī Viļakas novada Domes Izglītības, kultūras un sporta nodaļa, Viļakas muzejs un Viļakas bibliotēka aicināja latgaliešu literāta un sabiedriskā darbinieka Jāņa Cibuļska (Jōņa Cybuļska) pazinējus un visus interesentus uz viņa 100. dzimšanas dienas atceres pasākumu Viļakā.

Decembrī Viļakas KN rakstniece Santa Mežābele atzīmēja 70 gadu dzīves, 10 gadu literārās darbības jubileju un jaunas grāmatas “Aiz loga dziedāja vējš” atvēršanas svētkus.

Upītes bibliotēka, lai ieinteresētu bibliotēkas apmeklētājus uz latgalisko kultūru un tās mantojumu, uz perspektīvo attīstību, īsteno plašus projektus. Jau tradicionāli 10. reizi 2011.gada 17.septembrī notika *Meilys aiļi i dzīsmu festivāls „Upītes Uobeļduorzs”* šoreiz veltīts aizsaulē aizgājušajam Upītes bibliotēkas bibliotekāram, dzejniekam, kultūrvēstures pētniekam Ontanam Slišānam. Bibliotekāre Ligita uzsākusi darbu pie Upītes etnogrāfiskā ansambļa sievu dzīvesstāstu vākšanas, kā arī Upītes puses esošo audēju apzināšana. Paralēli tiek arī dokumentēta folkloras kopas „Upīte” vēsture un darbība. Ar Upītes bibliotēkas vārdu saistās tradicionālais Latgales zinātnieka Mikeļa Bukša piemiņas pasākums 1.jūnijā Plešovā pie Piemiņas plāksnes.

Vecumu bibliotēkā, sakarā ar novadnieka Līvēzemnieka 75.dzimšanas dienu, tika organizēti pasākumi 1.-4.klašu skolēniem un 5.-9.kl. audzēkņiem. Mērķis bija iepazīstināt ar Līvēzemnieka dzīvi un viņa daiļradi.

Audzēkņi kopā ar bibliotēkas vadītāju Aiju Locāni veidoja stilizētu literāta „atmiņu koku”: bērza zaros tika iekārtas zaļas papīra lapiņas, uz kurām jaunieši uzrakstīja citātus no autora grāmatas „Ceļagājumi” gan par dzejnieka dzīves gājuma līkločiem, gan par mazā Viktora sūro un grūto bērnību, gan citāti no vēstures uzmetumiem. Lasot un analizējot šos citātus, kopā ar bērniem mēģinājām izsecināt ar kādām labām rakstura īpašībām ir apveltīts novadnieks un cik cēla ir viņa personība. Skolēni uz krāsainām margrietiņu lapiņām uzrakstīja V.Līvzemnieka atziņas, savukārt uz sarkanām papīra sirsnīņām - jaukus novēlējumus rakstniekam.

❖ Elektroniskās informācijas sagatavošana

Pie elektroniskās informācijas sagatavošanas aktīvi strādā Balvu centrālā bibliotēka. 2011. gadā Novadpētniecības datu bāze papildināta ar 825 ieraksta vienībām. BCB iegādājās un vestibilā uzstādīja elektronisku informācijas stendu, kurā ar regulāri nomaināma vizuāla un tekstuāla materiāla starpniecību jebkuram ienācējam bibliotēkā tiek vēstīts par mūsu kultūrvēsturisko mantojumu.

❖ Citas darba formas

Vīksnas pagasta bibliotēka atbalstīja Latvijas leģendu mājas lapu ar informāciju par Sprogu ezeru <http://www.latvijaslegendas.lv/Le%C4%A3endas/64/511>

Mežariju dzirnavām <http://www.latvijaslegendas.lv/Le%C4%A3endas/64/493>.

Bērzpils pagasta bibliotēkas vadītāja un kultūras darba organizatore vienojās par dalību projektā „Latvijas Leģendu Mājas kartes” veidošanā, kur vietnē www.latvijaslegendas.lv ievietojam informāciju par 6 objektiem Bērzpils pagastā.

2011. gada 26.maija Viļakas novada domes sēdē deputāti apstiprināja Viļakas novada karogu. Novada karoga skiču, tāpat kā Viļakas novada ģerboņa autors ir bibliotēkas informācijas speciālists Vilis Bukšs.

Viļakas bibliotēkas novadpētniecības fondā ir vērtīgi izdevumi grāmatas, kas izdotas Viļakā Joņa Cibuļska apgādā 1939. gadā. Tās un citus izzinošus materiālus bibliotēkai dāvinājis

novadnieks – bibliofils Ivars Logins. Kanādas Latviešu katoļu apvienības priekšsēdis Bruno Logins bibliotēkai ir uzdāvinājis plašu un daudzpusīgu trimdas literatūras klāstu.

Lai popularizētu novadpētniecības literatūru, savāktos materiālus, visa 2011. gada garumā Bērzpils pagasta bibliotēkā tika noorganizēts literatūras un novadpētniecības materiālu cikls „Tautai, kura neinteresējas un nepazīst savu vēsturi, nav arī nākotnes”, kur katru mēnesi bija uzlikta izstāde, veltīta kādam ar Bērzpils pagastu saistītam ievērojamam notikumam vai ievērojamam novadniekam. Skujetnieku bibliotēka savus novadpētniecības materiālus aktīvi popularizē dažādos Rugāju novada un sava pagasta svētkos. Dzejas dienu noslēguma pasākumā „Pie kamīna” pagasta radošie cilvēki paši lasīja savu dzeju, esejas, stāstus un daudzi savas pierakstu klades uzticēja bibliotēkām, kuras tika pievienotas mapei „Mēs lepojamies”.

7. Projektizstrāde

Pārskata gadā reģiona bibliotēkas pastāvīgi un sekmīgi sagatavoja projektus. Tos iesniedza:

- 1.VKKF;
2. VKKF Latgales programma;
3. Rietumu bankas labdarības fonds.

Sadarbībā ar pašvaldībām un sabiedriskām organizācijām vairāki projekti tika pieteikti un guva atbalstu ES Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atklātā projektu iesniegumu konkursā pasākumam „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā.

Balvu novads:

Balvu centrālajā bibliotēkā pārskata periodā izstrādāti un projektu konkursos iesniegti 6 projekti :

- 1.KKF projekts „Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāzes papildināšana”;
2. KKF projekts „Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāzes papildināšana”;
- 3.KKF projekts „ Latgolys folklorys vuokuma konkurss „ Apleicīne”;
4. KKF projekts „ Dzejas dienas nav vienas”
- 5.„Ziemeļlatgales kultūrvēsturiskā mantojuma pieejamības nodrošināšana, izmantojot laikmetīgo tehnoloģiju iespējas”
- 6.ĀM projekts „DaliES”

Tilžas pagasta bibliotēkas sagatavotais un realizētais projekts- „Izzini pasauli krāsainu” Rietumu bankas Labdarības fonds.

Viļakas novads:

Upītes bibliotēkā tika sagatavoti un realizēti vairāki projekti kopā ar jaunizveidoto biedrību „Upītes jauniešu folkloras kopa”:

- LAD LEADER atbalstītā projekta „Sanitārā mezgla izveidošana pasākumu apmeklētājiem”, tagad arī bibliotēkas apmeklētāji var izmantot Upītes TN telpās izveidotās mājīgās tualetes. Bibliotēka atrodas vienā ēkā ar Upītes TN, tikai tām ir dažādas ieejas.
- Mīlestības dzejas un dziesmu festivāls „Upītes Uobeļduorzs”. Projekts īstenots ar VKKF, Viļakas novada Domes, SIA Advors, ZS „Kotiņi”
- Ontona Slišāna bērnu grāmatas „Labi, ka labi” sagatavošana un izdošana. Projektu atbalstīja VKKF Latgales Kultūras programma un ZS „Jākupāni”.

Medņevas bibliotēkā 2011.gadā tika sagatavots projekts „Aprīkojuma iegāde un brīvā laika dažādošana Medņevas bibliotēkā”. un iesniegts Leader projektu konkursā. Projekta realizēšanas gaitā 2012. gadā ir paredzēts nomainīt veco grāmatu plauktu, iegādāties televizoru, DVD, TV galdiņu un pufus.

Rugāju novads:

Rugāju novada bibliotēka 2010. gadā tika iesniedza projektu „Pirmsskolas vecuma bērnu lasītavas modernizēšana – viens no lasīšanas veicināšanas elementiem” Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai atklātā LEADER projektu konkursa pasākumā „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstību stratēģiju īstenošanas teritorijā”. Projekts guva atbalstu un lasītavas modernizēšanai 2011. gadā tika tērēti Ls 750. Iegādātas jaunas modernās tehnoloģijas – mūzikas centrs, projektors, projektora ekrāns, televizors, DVD, video pasakas un multfilmās.

Otrs projekts Rugāju novada bibliotēkā „*Inventāra iegāde pasākumu organizēšanai Rugāju bibliotēkā*” 2011. gada martā tika iesniegts Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai atklātā LEADER projektu konkursa pasākumā „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstību stratēģiju īstenošanas teritorijā”. Projekts guva atbalstu, tā realizēšanai tika tērēti Ls 540.

Tikaiņu bibliotēkā tika izstrādāts projekts „Tikaiņu iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanas dažādošana ciema bibliotēkā”. Iegādāti jauni lasītavas galdi un krēsli, televizors, mūzikas centrs un DVD atskaņotājs. Nopirkts arī portatīvais dators, ko izmantos interneta lietotāji.

2011. gada rudenī Lazdukalna bibliotēkā tika izstrādāts projekts „Inventāra iegāde Lazdukalna bibliotēkai pagasta iedzīvotājiem piedāvāto pakalpojumu attīstībai un pilnveidošanai”. Tā realizācija sāksies 2012. gada aprīlī.

8. Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums

Metodiskie pasākumi, konsultācijas

Balvu centrālā bibliotēka ir metodiskā darba pārraudzītāja un koordinētāja reģiona bibliotēkām. 2011. gadā vairāki bibliotēkas darbinieki izbrauca uz pagastu bibliotēkām, lai sniegto metodisko un konsultatīvo palīdzību dažādos darba jautājumos. Īpaša uzmanība tika pievērsta bibliotēkām, kuras gatavojās akreditācijai.

Tab. Nr.7. Balvu reģiona pagastu bibliotēku apmeklējumi un konsultācijas

1.	Balvu reģiona bibliotēkās, 20.-27. 09.2011.	Balvu centrālā bibliotēka	Balvu reģiona pagastu bibliotēku- Baltinavas, Balvu, Bērzkalne, Bērzpils, Briežuciems, apmeklējumi un konsultācijas darba jautājumos	Anita Zača, Ruta Cibule, Ingrīda Supe, Ligita Pušpure
2.	Balvu novada Kubulu pagasta bibliotēkā, 6.12.2011.	Balvu centrālā bibliotēka	Balvu novada Kubulu bibliotēkas darba pārbaude	Anita Zača, Ruta Cibule
3.	Balvu novada Briežuciema un Krišjāņu pagasta bibliotēkās	Balvu centrālā bibliotēka	Bibliotēku apmeklējumi pēc remonta	Balvu centrālās bibliotēkas darbinieki
4.	Balvu novada Krišjāņu pagasta bibliotēkā, 9.12.2011.	Balvu centrālā bibliotēka	Krišjāņu bibliotēkas apmeklējums un saruna par darbu, sakarā ar vadītājas maiņu	Anita Zača, Ruta Cibule
5.	Viļakas novada bibliotēkā, 27.12.2011.	Balvu centrālā bibliotēka	Viļakas novada bibliotēkas atklāšana pēc renovācijas un apvienošanās ar Susāju bibliotēku	Balvu centrālās bibliotēkas darbinieki

Balvu Centrālā bibliotēka organizē pasākumus visa Balvu reģiona mērogā, nodrošinot pārraudzību pār galvenajiem darba virzieniem reģiona bibliotēkās, sekojot līdzī darbinieku tālākizglītībai, nodrošinot profesionālu un mērķtiecīgu sadarbību starp reģiona bibliotēkām, veicinot katras bibliotēkas tālāku attīstību un veidojot kopējo reģiona bibliotēkas tēlu. Kopējos pasākumos, vietējos un izbraukuma semināros, tiek gūta pieredze profesionālajā darbā un veidots priekšstats par bibliotekāra darba virzību un attīstību kopumā Latvijā.

Balvu centrālās bibliotēkas kā metodiskā centra veiktie darbi:

- Vērienīgu republikas un reģiona mēroga pasākumu un konkursu pārraudzība:
 - Latvijas Bibliotēku nedēļa
 - Iesaistīšanās projektā „Bērnu žūrija 2010” un tā darbības koordinācija
 - Dzejas dienas
 - Iesaistīšanās konkursā „Lielā lasītāju balva” – rezultātu apkopošana par visa reģiona bibliotēkās lasītākajām grāmatām
 - Konkurss „Pagasta bibliotekārs – gaismas nesējs”
 - Konkurss „Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem”
 - Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa, u.c.
- Metodisko materiālu (arī e-dokumenti), aktuālas informācijas nodošana publiskajām, ja temats varētu ieinteresēt, arī skolu bibliotēkām.
- Statistikas ziņu un bibliotēku darba teksta pārskatu apkopošana par pašvaldību publiskajām bibliotēkām – gada sākumā. Statistikas datu apkopošana, pārraudzība par datu ievadišanu Latvijas Kultūras kartē, teksta atskaites sagatavošana – rezumējums par darbu publiskajās bibliotēkās aizvadītajā gadā, darba attīstības dinamikas noteikšana.
- Informatīvā saikne ar pašvaldību bibliotēkām – aktuālas informācijas nodošana kārtējos semināros, tikšanās reizēs, bibliotēku apmeklējumos, kā arī metodiski konsultatīvās palīdzības sniegšana Balvu reģiona pašvaldību bibliotēku darbiniekiem elektroniski un telefoniski.
- Iesaistīšanās dažādās aptaujās - nepieciešamo datu par pašvaldību publiskajām bibliotēkām savākšana, apkopošana un iesniegšana:

Tab.Nr.8.Balvu centrālās bibliotēkas organizētie mācību semināri reģiona bibliotēku darbiniekiem

N.p.k.	Norises vieta, laiks	Organizētājs	Pasākuma nosaukums	Dalībnieki
1.	Balvu Novada muzejā, 11.03.2011.	Balvu centrālā bibliotēka, KIS	Seminārs par gada pārskatiem u.c. darba jautājumiem Apmācības par datu bāzi „Lursoft”	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki

2.	Balvu Valsts ģimnāzijā, 20.05.2011.	Balvu centrālā bibliotēka	Seminārs Balvu reģiona bibliotēku darbiniekiem	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki
3.	Rapinā (Igaunijā), 13.07.2011.	Balvu centrālā bibliotēka	Kultūrvēsturiskās studijas Igaunijā	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki
4.	Balvu pamatskolā, 28.09.2011.	Balvu centrālā bibliotēka, sadarbībā ar LNB Bērnu literatūras nodaļu	Seminārs „Bibliotēku darbs ar bērniem un jauniešiem”	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki
5.	Balvu centrālajā bibliotēkā, 20.12.2011.	Balvu centrālā bibliotēka	Seminārs Balvu reģiona bibliotēku darbiniekiem	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki

2011. gadā praktizējam interesantu semināru organizēšanu, kad tie notika dažādās pilsētas iestādēs. Tas bija interesanti, jo daudzi pagastu bibliotēku darbinieki iepazīna Balvu novada muzeju, Balvu pilsētas ģimnāziju un Balvu peldbaseinu, Balvu pamatskolas jauko bibliotēku, tikās un iepazīna skolas bibliotēku kolēģu darbu un pieredzi. Visi, kas apmeklēja šos seminārus bija gandarīti. Semināros tika runāts par aktuālām tēmām profesionālajā jomā, uzstājās BCB speciālisti, savā pieredzē dalījās pagastu bibliotēku vadītāji, tika pieaicināti lektori. Seminārā par darbu ar bērniem piedalījās LNB Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Silvija Tretjakova.

Pagastu bibliotēku vadītāji savos pārskatos raksta: ”Kopīgie visu novadu bibliotekāru semināri bija interesanti, jo sevišķi šogad, kad semināri notika Balvu muzejā, Balvu ģimnāzijā, Balvu pamatskolā, kas deva iespēju ne tikai gūt informāciju par darba jautājumiem, bet arī pabūt vietās, kur lauku bibliotekārs būdams pilsētā ir reti. Daudz ierosmes darbam dod bibliotekāru dalīšanas pieredzē par notikušajiem pasākumiem viņu bibliotēkās. Neatsverams, protams, ir arī kopā būšanas faktors, it sevišķi tagad, kad bijusi rajona teritorija sadalīta četros novados”.

Krišjāņu bibliotēkas jaunā vadītāja Ineta atzīmē „ka vajadzīgo palīdzību, informāciju neskaidros jautājumos saņem no Balvu CB metodiķes. Metodiķe regulāri uztur sakarus ar e-pasta starpniecību, kur informē par jaunām iznākušām grāmatām, par semināriem, kursiem, informē par svarīgākajiem notikumiem, šī informācija ir ļoti nepieciešama un noderīga”.

Mūsu reģiona bibliotekāru tradīcija ir Kultūrvēsturisko studiju brauciens vasarā uz citiem novadiem vai tuvākajiem kaimiņiem citās valstīs. 2011. gadā mēs apmeklējam Igauniju, iepazīnāties ar Rapinas pilsētas un pagasta bibliotēkām., kā arī apmeklējam citas pilsētas iestādes- mūzikas skolu, Baltijā vecāko papīrfabriku.

Reģiona bibliotekāru saime Igaunijā Rapinā

Kā metodiskie centri savām novada bibliotēkām strādā arī Viļakas un Rugāju novada bibliotēkas.

Tab.Nr.9.Viļakas bibliotēkas organizētie mācību semināri Viļakas novada bibliotēku darbiniekiem

N.p.k.	Norises vieta, laiks	Organizētājs	Pasākuma nosaukums	Dalībnieki
1.	Viļakas pilsētas bibliotēkā, 30.03.2011.	Viļakas bibliotēka	Mācību seminārs Viļakas novada bibliotekāriem	Viļakas novada bibliotēku darbinieki
2.	Saldus novadā 7.-8.06.11.	Viļakas novads	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Saldus novadu.	Viļakas novada bibliotēku darbinieki
3.	Viļakas novada Žīguru bibliotēkā 03.11.2011.	Žīguru bibliotēka	Seminārs Viļakas novada bibliotekāriem „Pārrunas par aktuālo mūsu novada bibliotēku darbā”.	Viļakas novada bibliotēku darbinieki

Rugāju novadā Lai veiksmīgi risinātu kultūras dzīves problēmas, Rugāju novada kultūras nodaļas vadītāja kultūras iestāžu darbiniekus regulāri aicina uz sanāksmēm. Par tradīciju kļuvuši ir gadskārtējie pieredzes apmaiņas braucieni. 2011. gadā Rugāju novada kultūras darbinieki devās uz Gulbenes novadu, kur apmeklēja arī bibliotēkas.

9. Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

Balvu novads:

2011.gadā Balvu novada pašvaldībai realizējot projektu „Krišjāņu un Briežuciema bibliotēku lasītavu un publisko interneta pieejas punktu rekonstrukcija” tika veikta šo pagastu bibliotēku rekonstrukcija. Projekts realizēts Eiropas Lauksaimniecības fonda Lauku attīstībai pasākuma „Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem” aktivitāšu ietvaros. Kopā abu bibliotēku rekonstrukcijā ieguldīti Ls 13781.

Krišjāņu pagasta bibliotēka pēc rekonstrukcijas.

Briežuciema pagasta bibliotēkas atvēršana pēc rekonstrukcijas.

2011. gadā kopā ar pašvaldības pārstāvjiem aktīvi strādāts pie stratēģijas izstrādes Balvu centrālās bibliotēkas paplašināšanai. Sīkāka informācija atrodama www.balvurcb.lv sadaļā bibliotēkas paplašināšana.

Baltinavas novads:

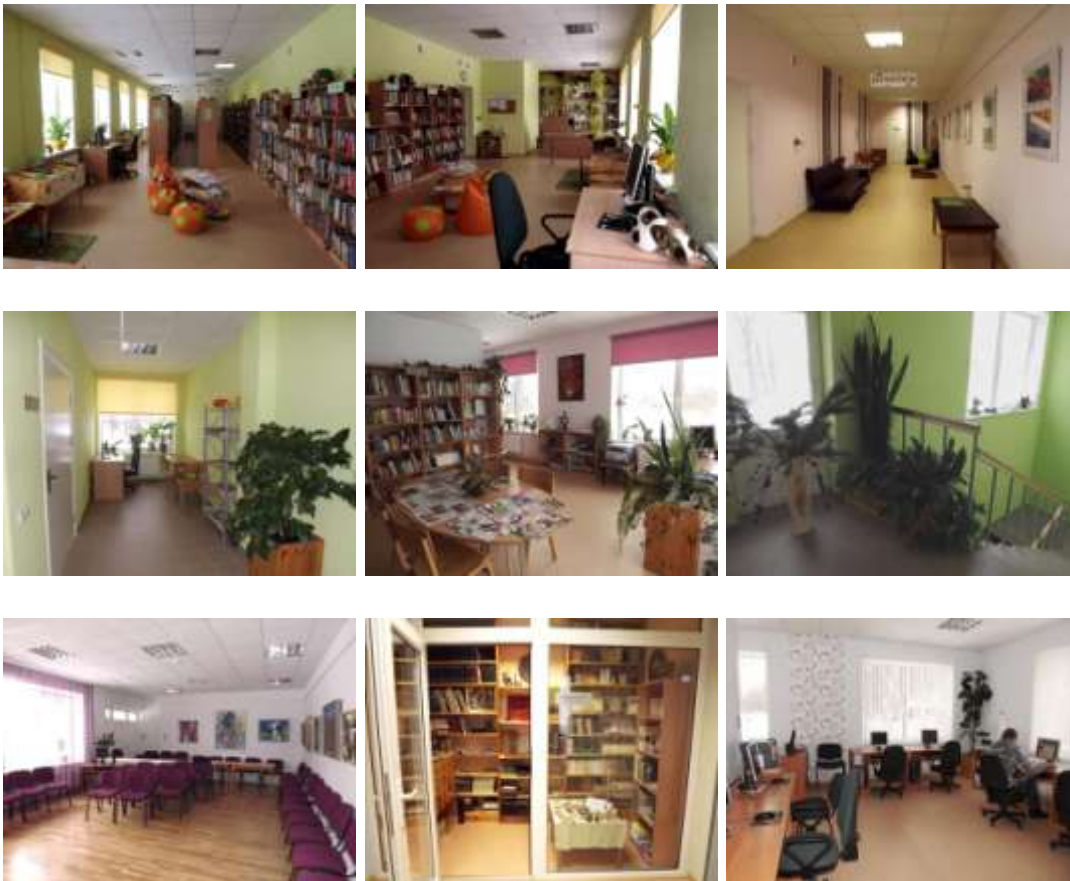
Baltinavas novada domes ēkai, kurā atrodas arī bibliotēkā, 2011. gadā tika veikta jumta maiņa un bibliotēkā nomainīts logs.

Viļakas novads:

Viļakas novada dome realizēja Eiropas Lauksaimniecības fonda Lauku attīstībai pasākuma Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem, projektu „Viļakas novada bibliotēkas izveidošana.”, kura rezultātā tapa Viļakas novada bibliotēkas ēka. Ieguldītie līdzekļi ēkas rekonstrukcijai ir Ls 122 398.

Bibliotēkas inventārs – krēsli, galdi, mīkstās mēbeles bērniem un jauniešiem, apgaismes ķermeņi, drēbju skapis, grāmatu plaukti tika iegādāti Ls 2002 apmērā.

Upītes bibliotēkā 2011. gadā par Viļakas novada Domes finansējumu tika ierīkota centrālā apkure visās bibliotēkas telpās.

Iekārtas, aprīkojums, apstākļi

Balvu novads:

Bērzkalnes pagasta bibliotēkā 2011.gadā tika iegādāti jauni grāmatu plaukti, galds un krēsli lasītājiem, plaukti preseī, datorkrēsli, žalūzijas.

Viļakas novads:

Kupravas bibliotēkai, gatavojoties akreditācijai, tika veikti daudzi sīki darbiņi- pārkrāsotas un atjaunotas mēbeles, salaboti krēsli, sagādātas mēbeles bērnu nodaļai.

Žīguru bibliotēkā veikti uzlabojumi telpu labiekārtošanā pirmsskolas vecuma bērniem – ar jaunām rotaļlietām tiek papildināts bērnu stūrītis pateicoties mūsu zviedru draugiem.

Rugāju novads:

Lazdukalna bibliotēka kļuvusi bagātāka par diviem mīkstajiem krēsliem, ko atdāvināja Rugāju bibliotēka.

Tikaiņu bibliotēkā gada sākumā tika veikts remonts, kura rezultātā bibliotēkai tagad ir par divām telpām vairāk – atsevišķa telpa lasītavai un bērnu istaba. Šajās telpās veikts kosmētiskais remonts, nomainīti logi, apgaismojums un apkures radiatori..

10. Bibliotēkas personāls

Personāla mainība

- ❖ Krišjāņu pagasta bibliotēkas vadītāja - Ineta Ludborža
- ❖ Upītes bibliotēkas vadītāja- Ligita Spridzāne

2011. gadā divās bibliotēkās notika darbinieku maiņa.. Balvu novada Krišjāņu pagastā par bibliotēkas vadītāju no 11. novembra strādā Ineta Ludborža, izglītība- bakalaura grāds Sabiedriskajās attiecībās.

Viļakas novadā Upītes bibliotēkā, pēc bibliotēkas vadītāja Antona Slišana pēkšņās nāves 2010.gada nogalē, nebija bibliotēkas vadītāja līdz 2011.gada jūlijam. Sakarā ar bibliotēkāres Mārītes Slišānes dekrēta atvaļinājumu, no 2011.gada janvāra līdz jūnijam bibliotēkāres pienākumus pildīja Ligita Safranuk, no 2011.gada jūlija Upītēs bibliotēkā par bibliotēkas vadītāju uzsāka darbu Ligita Spridzāne.

Darbinieku izglītība, profesionālā pilnveide, izglītojoši pasākumi

Tab.Nr.10. **Balvu reģiona bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides**

kursi, semināri, konferences, tālākizglītības projekti 2011. gadā

N.p.k.	Norises vieta, laiks	Organizētājs	Pasākuma nosaukums	Dalībnieki
1.	Rīgā, 22.02.2011.	Eiropas komisijas pārstāvniecība Latvijā	Eiropas informācijas sniedzēju seminārs	Ingrīda Supe

2.	Rīgā, LNB Mācību centrā, Tērbatas ielā 75 3.03.2011.	LNB Mācību centrs	Kursi "Kvalitatīva klasificēšana ar UDK"	Gita Paidere
3.	Rīgā, Ķīpsalas hallē 5.03.2011.	LNB	VKKF lasīšanas veicināšanas programmas „Bērnu žūrija 2010” svētki	Ligita Pušpure
4.	Balvu Novada muzejā, 11.03.2011.	Balvu centrālā bibliotēka	Seminārs par gada pārskatiem u.c. darba jautājumiem	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki
5.	Balvu Novada muzejā, 11.03.2011.	KIS	Apmācības par datu bāzi „Lursoft”	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki
6.	Viļakas pilsētas bibliotēkā, 30.03.2011.	Viļakas bibliotēka	Mācību seminārs Viļakas novada bibliotekāriem	Viļakas novadu bibliotēku darbinieki
7.	Rīgā, 12.-13.04.2011.	Latvijas Bibliotekāru biedrība	Latvijas bibliotekāru 10. kongress „Brīva piekļuve zināšanām: pastāvīga progresā veicināšana”	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki
8.	Rīgā, 19.04.2011.	Eiropas komisijas pārstāvniecība Latvijā	Eiropas informācijas sniedzēju seminārs	Ingrīda Supe
9.	Rīgā, LNB, Bērnu literatūras centrā, 12.05.2011.	LNB, Bērnu literatūras centrs	Ikgadēja konference darbā ar bērniem „Grāmata ir...t@vā bibliotēkā...tavā filmā”	Ligita Pušpure
10.	Balvu Valsts ģimnāzijā, 20.05.2011.	Balvu centrālā bibliotēka	Seminārs Balvu reģiona bibliotēku darbiniekiem	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki
11.	Saldus novadā 7.-8.06.11.	Viļakas novads	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Saldus novadu.	Viļakas novada bibliotēku darbinieki
12.	Strasbūrā, 5.-7.07	Eiropas Parlamenta informācijas birojs Latvijā	Brauciens uz Eiropas Parlamentu Strasbūrā	Ingrīda Supe
13.	Rapinā (Igaunijā), 13.07.2011.	Balvu centrālā bibliotēka	Kultūrvēsturiskās studijas Igaunijā	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki
15.	Gulbenē, 13.-14.07.2011.	Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļa	14. konference „Bibliotēkas virzība uz attīstību un kvalitāti”	Evita Arule
14.	Rīgā, Gētes institūtā, 31.09.2011.	Gētes institūts	Starptautisks seminārs ”Kā dabūt jauniešus uz bibliotēku?”	Inese Supe

15.	Balvu pamatskolā, 28.09.2011.	Balvu centrālā bibliotēka, sadarbībā ar LNB Bērnu literatūras nodaļas vadītāju Silviju Tretjakovu	Seminārs „Bibliotēku darbs ar bērniem un jauniešiem”	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki
16.	Rīgā, Ziemeļu Ministru padomes birojā 7.10.2011.	Ziemeļu Ministru Padomes birojs	Informatīva tikšanās par Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļu	Anita Zača, Vija Circāne
17.	Balvu novada muzejā 26.10.2011.	Balvu novada muzejs	Konference ”Pirmie Ziemeļlatgales lasījumi I”	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki
18.	Rīgā, LNB konsultatīvajā centrā, 2.11.2011.	LNB konsultatīvais centrs	Mācību seminārs publisko bibliotēku speciālistiem krājuma komplektēšanā	Anita Zača
19.	Viļakas novada Žīguru bibliotēkā 03.11.2011.	Žīguru bibliotēka	Seminārs Viļakas novada bibliotekāriem „Pārrunas par aktuālo mūsu novada bibliotēku darbā”.	Viļakas novada bibliotēku darbinieki
20.	Jūrmalā, 4.-5.11.2011.	Ārlietu Ministrija	ES informācijas sniedzēju forums ”Šodienas atbildība un izaicinājumi-stabilitātei un izaugsmei rītdien”	Ingrīda Supe
21.	Rīgā, Gētes institūtā, 23.11.2011.	Gētes institūts	Seminārs „Radoša daterspēļu izmantošana bibliotēkā”	Evita Arule
22.	Rīgā, 24.11.2011.	Biedrība „IFortum”	Konference „Bibliotēkas virzība uz attīstību un kvalitāti”	Ingrīda Supe
23.	BIS Alise, 2.12.2011.	BIS Alise	Seminārs BIS Alise administratoriem	Ināra Bobrova
24.	Rīgā, LNB Konsultatīvajā centrā, 14.12.2011.	LNB Konsultatīvais centrs	Reģionu galveno bibliotēku metodiķu sanāksme	Anita Zača
25.	Balvu centrālajā bibliotēkā, 20.12.2011.	Balvu centrālā bibliotēka	Seminārs Balvu reģiona bibliotēku darbiniekiem	Balvu reģiona bibliotēku darbinieki

11. *Finansiālais nodrošinājums*

Balvu reģiona bibliotēku galvenais finansētājs bija pašvaldības un 2011. gadā visām bibliotēkām tika piešķirts kopējais finansējums Ls 399967 apmērā.

Tab.Nr.11. **Balvu reģiona bibliotēku statistikas pārskatos atspoguļotais finansējums**

	2010. gads	2011.gads	Dinamika
Baltinavas novads	7318	6588	-730
Balvu novads	148391	167422	+19031
Rugāju novads	38880	37557	-1323
Viļakas novads	67657	188400	+120743
Kopā reģionā	262246	399967	+137721

Balvu novada finansējums 2011. gadam bija lielāks. Tika atgriezti darbinieku darba algām 2010. gadā noņemtie 10%.

2011. gadā kopējais finansējums Viļakas novadam ir par Ls 120 743 lielāks. Šo finansējuma pieaugumu sastādīja Viļakas bibliotēkas rekonstrukcija, kas izmaksāja Ls 122 398. Bet līdzekļi bibliotēku krājuma veidošanai bija krietni mazāki.

Ar mazāku finansējumu pārskata gadā bija jāsamierinās Baltinavas un Rugāju novadu bibliotēkām.

Balvu novada pašvaldība pieņēma lēmumu par iespējamo Balvu centrālās bibliotēkas paplašināšanu pārskatāmā nākotnē. Projekta skīču dokumentācijas un ekonomiskā pamatojuma sagatavošanai tika piešķirti papildus līdzekļi.

Tab. Nr.12. Papildus piesaistītie līdzekļi, piedaloties dažādos projektu konkursos

Bibliotēka	Finansējums (Ls)	Projekts
Balvu centrālā bibliotēka	6045,92:	
	500,-	Latgolys folklorys vuokuma konkurss „Apleicīne”
	392,-	Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāzes papildināšana”
	390,-	„Dzejas dienas nav vienas” Balvu reģiona kultūrvēstures datu bāzes papildināšana”
	400,-	Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) līdzfinansētais projekts
	3723,92	„Ziemeļlatgales kultūrvēsturiskā mantojuma pieejamības nodrošināšana, izmantojot laikmetīgo tehnoloģiju iespējas”
	640,-	Ārlietu ministrijas finansētais projekts „DaliES”

Balvu novada Tilžas pagasta bibliotēka	200,-	Rietumu bankas labdarības fonds „Izzini pasauli krāsaini!”
Rugāju novada bibliotēka	750,- 540,-	ES Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai atklātā LEADER projektu konkurss - projekts „Pirmsskolas vecuma bērnu lasītavas modernizēšana – viens no lasīšanas veicināšanas elementiem” ES Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai atklātā LEADER projektu konkurss - projekts „Inventāra iegāde pasākumu organizēšanai Rugāju bibliotēkā”
Rugāju novada Tikaiņu bibliotēka	1125,-	ES Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai atklātā LEADER projektu konkurss - projekts „Tikaiņu iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanas dažādošana ciema bibliotēkā”

12.Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte.

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Bibliotēka - tās ir vērtības, ko glabā šīs mājas sienas. Bibliotēka - ir darbinieki, kas ar savu darbu un sabiedriskajām aktivitātēm nes bibliotēkas vārdu plašākā sabiedrībā.

Ir teiciens, „ja par tevi runā, tātad tu esi! ”. Bibliotēkas par sevi atgādina, aicina un informē daudzveidīgi –

- ❖ Balvu reģiona bibliotēku mājas lapās www.bibliotekas.lv ;
- ❖ Latvijas Bibliotēku portālā www.biblioteka.lv;
- ❖ Novadu mājaslapās:
www.balvi.lv
www.vilaka.lv
www.rugaji.lv
www.baltinava.lv;
- ❖ Balvu centrālās bibliotēkas mājas lapā www.balvurcb.lv ;
- ❖ Latgaliešu kultūras portālā <http://lakuga.lv/>
- ❖ Sociālajos portālos www.youtube.com , www.draugiem.lv ;
- ❖ Bibliotēku blogos, tviterī;
- ❖ Ziemeļlatgales laikrakstā „Vaduguns”;
- ❖ Novadu izdevumos:

Balvu Novada ziņas,

Kurmenīte(Rugāju novads),

Viļakas Novadā;

- ❖ Latgales laikrakstā „Vietējā”;
- ❖ Latgales reģionālajā televīzijā;
- ❖ informatīvos semināros dažādām auditorijām gan bibliotēkas telpās, gan citās institūcijās;
- ❖ ekskursijās pa bibliotēku dažāda vecuma auditorijām grupās un individuāli;
- ❖ afišās bibliotēkās un publiskajos, kā arī iestāžu informācijas standos;
- ❖ skolās;
- ❖ ar informatīviem bukletiem;
- ❖ ar individuāliem ielūgumiem gan papīra, gan elektroniskā formātā.

Balvu novads:

Tilžas pagasta bibliotēkā, lai informētu vietējo sabiedrību par bibliotēkā notiekošajām aktualitātēm, un pasākumiem, sadarbojos ar Ziemeļlatgales laikrakstu „Vaduguns”. 2011. gadā ir publicēti 9 raksti par bibliotēkā notiekošajām aktivitātēm.

Vēl jāmin Bērzpils pagasta bibliotēkas, par kuras darbu publicitāte laikrakstos 2011. gadā bija: Vaduguns- 4 raksti, Latvijas Avīze- 1, kā arī internetā- 4 reizes.

Bērzpils bibliotēkas popularizēšanai:

Izveidoti 3 bukleti bibliotēkas apmeklētājiem:

Balvu CB Bērzpils pagasta bibliotēka (Īsas ziņas par bibliotēku);

Datubāzes – informācijas iegūšanai (Atgādne datorlietotājam);

Pilnvērtīgi izmantosim bibliotēkas krājumu (Informācija bibliotēkas lietotājam).

Viļakas novads:

Viļakas novada bibliotēkām, sabiedrības informēšanā par bibliotēkas funkcijām un pakalpojumiem, ir jaunas iespējas. Līdz ar Viļakas novada izveidošanos, tiek izdota jauna avīze- Viļakas novada domes informatīvais izdevums „Viļakas novadā”.

Viļakas bibliotēka par sevi publicējas Latgaliešu kultūras portālā <http://lakuga.lv/>

Bibliotēkas darbinieka Viļa Bukša laikzīmes un dabas vērojumi lasāmi izdevumos – „Ieva”, „Dārza Pasaule”, „Vaduguns”, „Diena” un daudzviet citur, gan interneta portālos, gan preses izdevumos.

Viļakas bibliotēka

2011. gadā saitē <http://www.vilakabiblio.wordpress.com> bibliotēkai bija ap 11000 apmeklējumu. Blogā tika ievietoti 69 jauni raksti, kas kopējo rakstu arhīvu palielināja līdz 202. Emuārā gada laikā ievietotas 97 bildes.

Kopš 2009. gada augusta bibliotēka sastopama Twitterī: <http://twitter.com/vilakabiblio>

Rekavas bibliotēkā par bibliotēkā notiekošo sniedz informāciju arī laikrakstā „Vaduguns” - 3 raksti

Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām

Katras bibliotēkas pirmais un svarīgākais sadarbības partneris ir Novada pašvaldība un pagastu pārvalde. Nākamie aktīvākie sadarbības partneri ir vietējās izglītības iestādes- pirmskolas iestādes, vispārizglītojošās skolas, interešu izglītības iestādes- mākslas un mūzikas skolas, jauniešu centri, Tālākizglītības centrs, augstāko mācību iestāžu filiāles. Lielākā daļa pasākumu pagastos notiek sadarbojoties bibliotēkai un kultūras namam vai tautas namam.

Informācijas resursus popularizējoši pasākumi (izstādes, tikšanās, tematiskie pasākumi u.tml.)

❖ **Vienas grāmatas izstādes**

Iecienīta grāmatas popularizēšanas forma Lazdulejas pagasta bibliotēkā. Lazdulejas pagasta bibliotēkā joprojām populāras ir vienas grāmatas izstādes, piemēram:

„ Kamēr tu nepelni daudz naudas, tikmēr par tevi nav vērts runāt ”(J. Poruks „ Izlase ”) (komiskā proza);

„ Neparasts, muzikāls un garšīgs ceļojums ” (J.Zvirgzdiņš „ Knorke jeb Tobias un Fujū meklē Mocartu”) (bērniem).

❖ **Jauno grāmatu dienas**

❖ **Literatūras apskati**

❖ **Tikšanās ar literātiem un citiem interesantiem cilvēkiem**

Bērzpils pagasta bibliotēkā martā notika 2 tikšanās (jauniešu un pieaugušo auditorijām) ar māsām karmelītēm -Konsuelu un Edīti no Gulbenes Svētās Ģimenes māsu karmelišu kongregācijas. Tikšanos ierosināja novadpētnieks, bibliotēkas sadarbības partneris L. Rakickis. Norisinājās jauka, sirsnīga saruna par klostera māsu dzīvi, pienākumiem, par ticību, par labestību, par kalpošanu Dievam un cilvēkiem.

Pieaugušo tikšanās ar māsām karmelītēm Jauniešu tikšanās ar Sv. Ģimenes klostera māsām karmelītēm

Viļakas bibliotēkā uz tikšanos ar apmeklētājiem ieradās 2010. gada nogalē iznākušās grāmatas “Testamentā... MODUS VIVENDI” autors, bibliofils un pagājušā gadsimta astoņdesmitajos gados atturības kustības aizsācējs Ziemeļlatgalē Andrejs Bužs. Citā tikšanās reizē bibliotēkā pulcējās interesenti, lai tiktos ar Viļakas novada psiholoģi Skaidrīti Krakopi un parunātu par domu spēku, pozitīvo domāšanu un par dzīvi vispār.

Vecumu pagasta Borisovas tautas namā viesojās dzejnieks, mūziķis un mākslinieks Valdis Atāls. Šā pasākuma organizēšanā piedalījās arī Vecumu bibliotēka.

❖ Konkursi

Pašvaldību publisko bibliotēku attīstības projekts „Trešais tēva dēls” sadarbībā ar Foto Akadēmiju jūnijā bija izsludinājis fotogrāfiju konkursu jauniešiem, kuri nevar iedomāties savu dzīvi bez bibliotēkas, lepojas ar savu bibliotēku un ir savas pilsētas vai pagasta patrioti, kā arī mīl fotografēt un ir gatavi pieņemt izaicinājumu uzņemt savas bibliotēkas foto un piedalīties konkursā par kādu no balvām sev vai savai bibliotēkai! Konkursā piedalījās 9 Viļakas bibliotēkas apmeklētāji. Internetlasītavas aktīvs apmeklētājs Andis Kravalis, fotokonkursā “Es mīlu tavu foto” guva atzinību.

❖ Dzejas dienas

Upītes bibliotēkā *Dzejas dienu pasākums III* Ontona Slišāna grāmatu izstāde, kur bija apskatāmas visas autora bērnu un pieaugušo grāmatas, kā arī ekskluzīva iespēja redzēt autora pierakstu bločiņus, kur tapuši viņa gara darbi, kā arī rakstāmmašīnu, ar kuru rokraksti vēlāk tika pārrakstīti un O.Slišāna dators ar visu tastatūru, kura 10 gadu rakstīšanas laikā tikusi ļoti nodeldēta. Izstādē varēja sajust arī paša autora klātbūtni, pateicoties R.Vulfa filmētajam dokumentālajam materiālam par O.Slišānu.

Rīgas latgaliešu studentu draugu koris „Sono Juvenis”
pēc izstādes apmeklējuma.

Upītes bibliotēkā Dzejas un dziesmu festivāla „Upītes Uobeļduorzs” vakara pasākums, kurā piedalījās 6 dzejnieki ar saviem autordarbiem un asoc.dr. Ilga Šuplinska ar Ontona Slišana dzejoļu lasījumiem.

❖ **Grāmatu atvēršanas svētki**

Ontana Slišana 63 dzimšanas dienai veltīts pasākuma koncerts un dzejnieka jaunākās grāmatas „Labi, ka labi” atklāšanas svētki.

Jaunā grāmata.

Tiek dāvinātas grāmatas.

❖ **Bibliotēku nedēļas pasākumi**

Tradicionāls pasākums Balvu centrālajā bibliotēkā ir **Bibliotēkas nakts** „Nesēdi tumsā 2011”. Pasākuma apmeklējums – 150. Svētkos notika jau tradicionālā orientēšanās bibliotēkā. Nakts pasākuma dalībnieki varēja piedalīties dažādu prasmju iegūšanas un apliecināšanas aktivitātes – origami locīšanas un grāmatzīmju darināšana no pērlītēm darbnīcas, darbs ar efektdziju, gleznošana uz īstiem molbertiem ar pastelkrāsiņiem, krustvārdu mīklu minēšana. Varēja klausīties spoku stāstus, skatīties multenes, piedalīties erudīcijas konkursos un sportiski sevi pierādīt, spēlēt ar direktori Domino. Šajā gadā, līdzās lielajam bērnu apmeklējumam, izdevās piesaistīt pieaugušos, kuru ieinteresēja praktiskās darbošanās, bija pamanāmākas ģimenes ar bērniem.

❖ Grāmatu svētki

Īpašs gada *veiksmes stāsts* ir sadarbība ar apgādu Zvaigzne ABC Grāmatu svētku Balvos organizēšanā – 14.oktobris Balvos bija papildīts ar pozitīvu autoru un lasītāju sadarbību. Diena iesākās ar svētku atklāšanu veikalā Zvaigzne ABC, kur improvizētā smilšu kastē tika saaicināti spēlēties svētku autori un viņu svētku laika krustmātes. Lasītājiem bija iespējas tikties ar Olgu Lisovsku, Annu Skaidrīti Gailīti, Moniku Zīli, Akvelīnu Līvmani, Jāni Ūdri, Daci Judinu, Ievu Samausku, Māri Olti. Māksliniece Agija Staka Balvu Mākslas skolas audzēkņiem vadīja zīmēšanas nodarbību un bibliotēkā tika atklāta mākslinieces zīmējumu izstāde. Svētku laikā notika seminārs pirmsskolas izglītības skolotājiem par jauno mācību komplektu „Raibā pasaule” un Kristīne Kokina vadīja nodarbības pamatskolas skolēniem „Kā top grāmata!”. Diena bija piesātināta ar gaišām emocijām. Svētki patika visiem! Kopā pasākumu apmeklēja ~ 680 apmeklētāji. Vēlmi piedalīties nākamajos svētkos izteica novada pagastu iedzīvotāji.

❖ Fotoizstādes

Fotoizstāde „**Lobs ar lobu sasatīka**” - ceļojošā izstāde, kas katru gadu tradicionāli tiek organizēta Rugāju novada svētku ietvaros. Fotografijas par kaimiņu, radu un draugu kopā būšanu, jautrību un sirsnību. Šo izstādi varēja aplūkot visās četrās Rugāju novada bibliotēkās.

Lazdukalna bibliotēkā

Laikā no **3. -12. augustam** apskatāma
foto izstāde

„LOBS AR LOBU SASATIKA”

Visi laipni aicināti!

Skujetnieku bibliotēkā bija apskatāma fotoizstāde „Virpuļviesuļa pieskāriens” 12.augusta stihijas postījumu atspoguļojums fotogrāfijās Skujetnieku ciemā.

❖ **Literatūras stundas skolā**

Skujetnieku bibliotēkai lieliska sadarbība ar Eglaines pamatskolu, skolotāju dienā bibliotekāre bija aicināta pasniegt latviešu literatūras stundu un izvēlētais temats 4.klases skolēniem bija- „Manu vecāku bērnības grāmatiņas”. Tā, ka bibliotēkā ir daudz norakstītu padomju laiku bērnu grāmatu, ar tām tika iepazīstināti skolēni un viņu interese par tām bija milzīga.

❖ **Tematiskās pēcpusdienas**

Skujetnieku bibliotēkā:

dzejas pēcpusdiena „Mēs esam, bijām un būsīm jaunas”. Pēc vairāku lasītāju ierosinājuma Sieviešu dienā tika noorganizēts šis K. Apškrūmas dzejas lasījumu vakars. Vakarā piedalījās deviņas sievietes un viens vīrietis;

informatīvā pēcpusdiena „Tu lieto narkotikas, narkotikas lieto tevi”-16.06. Starptautiskajā dienā cīņai pret narkotikām veltīta pēcpusdiena pieaugušajiem kopā ar skolēniem. Tika skatītas filmas par narkomānijas postu un kopīgi pārrunāta šī problēma.

❖ **Radošās darbnīcas**

Tilžas pagasta bibliotēka kā veiksmīgus pasākumus 2011. gadā atzīmē radošās darbnīcas, kas piesaistīja daudzus pagasta iedzīvotājus (apmēram 25 - 30) un apmeklētāji paši rosināja darboties arī turpmāk.

„Konfekšu pušķis-dāvana Valentīndienā!”

„Plastmasas pudeles pārvēršas traukos!”

2011. gadā ir notikušas vairākas radošās darbnīcas: „Konfekšu pušķis- dāvana Valentīndienā”, „ Plastmasas pudeles pārvēršas traukos!”, „Sienas dekoru veidošana”, „ Austrumu virtuve bibliotēkā!”. Visas radošās darbnīcas ir bezmaksas pasākums apmeklētājiem, pateicoties pasniedzējai Ilonai Dzenei, kura brīvprātīgi nāk uz bibliotēku un vada nodarbības.

Viļakas bibliotēkā notika vairākas meistardarbnīcas. Neformālās mūžizglītības nodarbības Viļakas bibliotēkā vadīja meistare Skaidrīte Veina. 18.marta pievakarē bibliotēkā sanāca krietns interesentu pulciņš – 25 rokdarbnieces no visiem Viļakas novada pagastiem apgūt tapošanas mākslu. Ināra un Arvis Voicehoviči no Ogres novada dalījās savās prasmēs apgūt šo seno adīšanas – tamborēšanas veidu.

Susāju bibliotēkā 12 radošas un aktīvas rokdarbnieces skolotājas un meistas Ivetas Usenieces vadībā apguva Ziemassvētku atklātņu izgatavošanas un veidošanas noslēpumus.

Vecumu bibliotēkā nodarbības kvīlingā. Nodarbībās piedalījās četri cilvēki.

Lazdukalna bibliotēkā notika meistardarbnīca „Plastmasas pudeles pārvērtības”, ko mācīja pati bibliotekāre, tika parādīts process kā no plastmasas pudelēm var izveidot acij tīkamus dekoratīvus traukus. Nodarbību apmeklēja 5 interesenti.

Februārī Lazdukalna bibliotēkas apmeklētājus priecēja Evas Leones apgleznoto trauku izstāde „Otas deja uz stikla”. Izstāde no citām atšķiras ar to, ka apgleznotos traukus varēja arī nopirkt.

Fragmenti no izstādes „Otas deja uz stikla”

❖ Rokdarbu izstādes

Tilžas pagasta bibliotēkas vadītāja kā lielu vērtību iedzīvotājiem cenšas popularizēt cilvēka roku darbu. Piemēram, izstādes no Helēnas Pustes cimdu un zeķu kolekcijas, Vandas Voronovas paštaisītas apsveikuma kartiņas izstādē „Hobijs- pacietības pārbaude...”, Viktorijas Indriķes kartiņas kvīlinga tehnikā izstādē „Darbs rokām – prieks sirsnīgai!”. Izstādes noslēgumā tiek organizēta tikšanās ar darbu autoru.

V. Indriķes apsveikuma kartiņas

Dz. Studentes darbi origami tehnikā

❖ Derīgo padomu stundas

2011. gadā Tilžas pagasta bibliotēkā tika organizētas derīgo padomu stundas. Kā viena no apjomīgākajām atzīmējama stunda sadarbībā ar T. Nikolajevu / Baltijas jūras rīcības grupa /.

Semināra cikls „Sargāsim Baltijas jūru! Tīrība bez ķīmijas!” Šo semināru apmeklēja 15 cilvēki.

Sabiedrības, bibliotēkas lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u.tml.)

Reģiona bibliotēkas savu lasītāju viedokli regulāri cenšas uzzināt individuālās sarunās. 2011. gadā tikai dažās bibliotēkās tika veikta anketēšana

Balvu novads:

Bērzpils pagasta bibliotēkā 2011. gada februārī veikta aptauja „Kā jūs vērtējat savu bibliotēku,” kurā tika jautāts, cik bieži apmeklē bibliotēku, vai piedalās pasākumos un par to kvalitāti, kādus pakalpojumus, kādu literatūru izmanto, kādam nolūkam izmanto internetu, par krājuma un preses izdevumu klāstu, vai apmierina bibliotēkas darba laiks.

Izanalizējot apmeklētāju aizpildītās anketas, konstatēts, ka no visiem intervētajiem visvairāk – 44% bibliotēku apmeklē reizi mēnesī, 30% - reizi nedēļā un pārējie – retāk. Apkalpošanas kvalitāti visi atzinuši par labu.

Pasākumos piedalās puse no aptaujātajiem, un visi atzinuši pasākumu kvalitāti kā labu, ieteikums vairāk pasākumos iesaistīt jauniešus.

Bibliotēkas krājuma izmantošana – 83% no visiem lasa daiļliteratūru, 61% - presi, 33% - nozaru literatūru. Krājuma sastāvu aptaujātie atzinuši par labu – 78%, ieteikums – varētu būt vairāk līdzekļu grāmatu krājuma un preses izdevumu klāsta papildināšanai. Internetu izmanto 44% no aptaujātajiem, no interneta lietotājiem 39% internetu izmanto informācijas ieguvei un 28% izklaidei.

Abonementa, lasītavas un i-punkta telpas jeb zonas intervētie atzinuši par labām un apmierinošām ar iebildi, ka labprātāk gan vēlētos plašākas telpas, jo patlaban viss saspiegts vienā telpā.

Ar darba laiku apmierināti visi aptaujātie 100%. Aptaujāti 32 apmeklētāji.

Aptaujātie bija 72% sievietes un 28% vīrieši, no tiem jaunieši, kas mācās -17%, darbspējas vecumā un strādājošie – 55%, pensionāri – 28%.

Bērzkalnes pagasta bibliotēkā rudenī tika veikta aptauja, kurā piedalījās 20 apmeklētāji. Aptaujas rezultāti liecina, ka krājuma sastāvs pārsvarā visus apmierina, preses izdevumu klāsts caurmērā arī, kaut gan gribētos plašāku preses izdevumu klāstu. Deviņi no aptaujātajiem ir piedalījušies bibliotēkas rīkotajos pasākumos, un atzīmējuši, ka pasākumu kvalitāte ir bijusi laba. Telpu stāvoklis un ierīkojums apmeklētājus apmierina, arī darba laiks praktiski visus apmierina.

Viļakas novads:

Medņevas bibliotēkā, lai uzzinātu apmeklētāju domas par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem, krājuma kvalitāti, pasākumu lietderību šajā gadā, tika veikta aptauja pieaugušajiem bibliotēkas apmeklētājiem. Lielākā daļa - 58% bibliotēkas apmeklētāju apmierina preses izdevumu un grāmatu krājums bibliotēkā, 42%- gribētu redzēt vairāk žurnālu un jaunu grāmatu. Tika veikta arī skolēnu aptauja par piedāvāto grāmatu klāstu. No 25 aptaujātajiem skolēniem 70% atzina, ka kopumā bibliotēkas piedāvātas grāmatas viņus apmierina. Tikai 30% - izteica vēlēšanos vairāk jaunu grāmatu ar krāsainiem attēliem, neparastiem piedzīvojumiem, komiksiem.

Žīguru bibliotēkā

- Bibliotēku nedēļā tika veikta aptauja bērniem(sīkākus rezultātus skat.

Žīguru bibliotēkas teksta pārskatā);

-Vienu reizi gadā (pateicības dienā) lasītājus uzaicina uz kopā sanākšanu, kad izliek apskatei gada laikā saņemtās labākās grāmatas, stāsta par līdzekļu sadali grāmatu iegādei, par plāniem nākošajam gadam, kā arī izdara aptauju par lasītākajām grāmatām;

-Vienu reizi gada Žīguru KN notiek iestāžu vadītāju tikšanās ar Žīguru pagasta iedzīvotājiem, kurā katrs iestādes vadītājs pastāsta par savu darbu iepriekšējā gada un iedzīvotāji var uzdot interesējošus jautājumus.

Rugāju novads:

Rugāju novada bibliotēka katra gada nogalē notiek lasītāju anketēšana, kādus preses izdevumus vēlētos lasīt 2011. gadā. Preses abonēšanas saraksts tiek sastādīts, izvērtējot anketas rezultātus.

13. Veiksmes stāsti

Kā lielāko veiksmes stāstu 2011.gadā, vairākas bibliotēkas atzīmēja saņemto akreditācijas apliecību. Bet bija arī citi veiksmes stāsti. Kā īpaši aizkustinošus atzinām un darba pārskatam pievienojam Bērzpils pagasta un Vīksnas pagasta bibliotēku veiksmes stāstus.

Bērzpils pagasta bibliotēka:

Bērzpils pagasta bibliotēkā strādāju jau 33 gadu. Cītīgi, mierīgi strādāju. Nekādu pārstiegumu. Un pēkšņi, bladāc, ir atnācis 2011. gads. Darbā 2011. gads izrādījās man neticami veiksmīgs gads. Varētu teikt, ka tā bija vesela veiksmju ķēde, par ko es gada sākumā ne sapņos izsapņot nevarēju.

Aprīļa sākumā man zvana no Rīgas no LNB Atbalsta biedrības un saka: Jūs esat uzvarējusi konkursā „Pagasta bibliotekārs – Gaismas nesējs” 2011. gadā Latgales reģionā. Kas jums bibliotēkā būtu vairāk nepieciešams, balva paredzēta 100 Ls vērtībā. Padomājiet, pārzvanīsim.

Es biju ārkārtīgi pārsteigta par šo negaidīti priecīgo ziņu. Es zināju par šo konkursu. 2010. gadā es biju uzliku par konkursu informāciju Jaunākās informācijas stendā. Domāju, ka varbūt kāds ieinteresēsies par to. Nevienš vispār nepievērsa šai informācijai nekādu vērību. 2011. gadā konkursam „Pagasta bibliotekārs – Gaismas nesējs” es pati vairs nepievērsu nekādu uzmanību, ar domu, ka uz mani tas neattiecas, citur strādā tie Gaismas nesēji, bet ne Bērzpilī un vispār ne mūsu Balvu pusē. Protams, pārsteigums bija milzīgs. Es pat nenojautu, ka Bērzpilī notiek kaut kādas aktivitātes attiecībā uz bibliotēkas vadītāju. Vēl krietnu laiku pēc tam es nezināju, kas ir uzrakstījis Atsauksmes vēstuli uz LNB Atbalsta biedrību, kas to ierosinājis. To es uzzināju vēlāk. Paldies CB direktorei Rutai Cibulei, pagasta kultūras darba organizatorei Annai Krivišai un bibliotēkas lasītājiem par jauko pārsteigumu!

Kad man no Rīgas pārzvanīja, es teicu, ka Rīgā būšu pati, un biju izdomājusi, ka balvā man bibliotēkā visvairāk noderētu multifunkcionālā iekārta, kas aizvietotu iepriekšējo – norakstīto.

Esmu vairāk „mājās sēdētāja”, jo lauku cilvēkam ir grūti izrauties no mājām, no savas saimniecības. Braukt uz Rīgu uz Latvijas Bibliotekāru 10. kongresu, kur 2. dienā notika konkursa uzvarētāju sumināšana, mani pierunāja, pārliecināja Balvu CB direktore R. Cibule. Paldies Rutai! Viņa arī parūpējās, lai Izglītības, Kultūras un Sporta pārvaldes vadītāja I. Tiltiņa, kas kopā ar skolotājiem un skolēniem brauca uz Rīgu savās darīšanās, rezervētu man vietu autobusā un izvadātu šo garo ceļu uz Rīgu un atpakaļ arī mani. Iveta pati ir bērzpiliete, un viņa mani atpakaļ nogādāja tieši mājās.

Rīgā es nebiju bijusi jau 5 gadus. Tas nekas, ka man Rīgā dzīvo bērni un mazbērni. Rīga šķita palikusi tik sveša, bet reizē arī pazīstama. Biju uztraukusies, jo īsti nezināju, kā tā apbalvošana notiks. Biju pat sagatavojusies uz atbildes runu. Viss izrādījās daudz vienkāršāk.

Paldies Rutai par to, ka viņa bija parūpējusies par to, lai uz kongresu Rīgā būtu ieradusies mana kolēģe – Viļakas pilsētas bibliotēkas vadītāja V. Circāne, kura, kā es vēlāk uzzināju, pati ir Gaismas nesējs 2009. Mēs sēdējām līdzās, un viņa bija mans stiprais balsts.

Foto I. Bušmanis, Latvijas Avīze.

Kongresa 2. dienas aktualitātes beidzās daudz ātrāk nekā plānots, tāpēc man nācās ilgāku laiku gaidīt transportu. Biju apkrāvusies ar mantām, ziedu pušķiem, neuzdrošinājos iziet pat uz ielas.

Viss Rīgas brauciens bija kā viens liels patīkams piedzīvojums. Lai liels paldies maniem pagasta cilvēkiem par sirsnīgo Atsauksmes vēstuli, un es tiešām strādāju viņu labā.

Pēc brauciena strādāju kā parasti. Bet nekas nav kā parasti. Esmu kļuvusi populāra. Pie manis bibliotēkā ciemojas Latgales reģionālā televīzija, kas uzfilmē videoklipu 3 min. garumā „Pagasta bibliotekārs – Gaismas nesējs Bērzpilī” par bibliotēku un tās vadītāju.

Foto A. Kriviša

Pie manis ciemojas vietējā laikraksta „Vaduguns” korespondente A. Socka, lai intervētu mani Trešdienas sarunai. Parādās informācija internetā, laikrakstos. Apmeklētāji bibliotēkā, cilvēki Bērzpils centrā spiež man roku un apsveic ar panākumiem. Ir patīkami sajūst savu līdzcilvēku silto attieksmi.

Augustā seko pagasta pārvaldnieka Ā. Sergeviča uzaicinājums uz Balvu novada svētkiem, kur svētku noslēgumā pasniegšot Balvu novada Domes Atzinības rakstus.

Pagasts un arī CB ieteikuši mani apbalvošanai par izciliem nopelniem bibliotēkas darbā un pagasta atpazīstamības veicināšanā. 20. augustā esmu Balvos. Pagasta pārstāvji, pagasta visa vadība ejam kopējā gājienā. Rokās ziedi, visi priecīgi noskaņoti, visur valda dzīvība. Es tuos pie sava pagasta ļaudīm. Man ir izvēle, es varu būt kopā ar Balvu CB darbinieku kolektīvu. Bet es vairāk jūtos piederīga Bērzpilij, un ar to lepojos. Svētku noslēgumā notiek svinīgā apbalvošana. Saņemu Balvu novada Domes Atzinības rakstu par izciliem panākumiem savas profesionālās meistarības celšanā un tās pārmantojamības nodrošināšanā un par aktīvu iesaistīšanos novada politiskajā un sabiedriskajā dzīvē, kas veicinājis novada attīstību un vairojis tā publicitāti un atpazīstamību. Apsveicēju pulkā ir mani bērzpilieši, Balvu kolēģi. Apsveikt spējējuši ierasties arī mani bērni, kas dzīvo Balvos un Viļakā. Tas ir ļoti saviļņojošs brīdis.

Foto E. Krakope

Rudenī es gatavojos bibliotēkas pirmajai akreditācijai. Nav pat nekāda lielā uztraukuma, jo dokumentācija, viss, man šķiet, ka pat ikdienā ir kārtībā. Kāpēc gan lai bibliotēka neizietu šo akreditāciju? Tuvojoties 24. oktobrim, kad brauks Akreditācijas komisija un CB vadība, tomēr satraucos. Esmu saklausījies visādas runas... Viss notiek ļoti ātri. Aizrādījumu nav, bet ieteikumi jau būs vienmēr. Vai ne? Akreditācija izieta.

Tas vēl nav viss.

Balvu CB 2011. gadā izsludina Latgales folkloras vākuma konkursu „Apleicīne”, kas norisinās no augusta līdz decembrim un kas veltīts novadu folkloras vācēju aktivizēšanai un A. Slišana dzīvesziņas pieminēšanai. Man bibliotēkā ir iekrājušies folkloras materiāli, kurus vajadzētu „izvest tautiņās”, kā saka, un es nolemju konkursā piedalīties. Jau 2005. – 2006. gadā esmu pierakstījusi kāzu apdziedāšanas dziesmas (teicēja A. Griestiņa (1928)), ticējumus Bērzpils apkārtnē u.c. Augustā – septembrī no teicējas A. Griestiņas pierakstu vēl vecās Bērzpils apkārtnē dziedātās dziesmas, pierakstu dažādas vecās tradīcijas un paražas. Pārrakstu visu tekstu uz datora bērzpiliešu izloksnē un nosūtu pamatīgo darbiņu uz Balvu CB – R. Cibulei. Decembra otrā pusē viņa man zvana un saka, ka es esot viena no uzvarētājām konkursā un man piešķirta arī naudas balva. Noslēguma pasākums notiek Balvu CB 28. decembrī, kas ir mūsu mūžībā aizgājušā A. Slišana dzimšanas diena un kura piemiņai veltīts šis pasākums. Uz pasākumu aizbraucam trijātā – es, teicēja A. Griestiņa un pagasta kultūras darba organizatore A. Kriviša – mana labā roka visos pasākumos. Pasākumu ievada videofilma par Antonu Slišanu. Antons kā šodien stāv dzīvs mūsu acu priekšā un runā. Acīs sariesas asaras. Tas rada tādu pacilājošu noskaņu visam pasākumam. Pat mājās braucam vēl pasākuma iespaidā.

Ļoti bagāts 2011. gads man un maniem lasītājiem ir arī ar citām aktivitātēm. Mēs aktīvi piedalāmies Balvu CB rīkotajos pasākumos – tikšanās ar Bērzpils novadniekiem – dzejnieci L. Apšenieci, ārstu P. Akulu un tikšanās ar žurnālistēm R. Zvejnieci un M. Šperbergu. Piedalāmies Grāmatu svētkos ar Zvaigzni ABC, 2 dienu konferencē „Ziemeļlatgales lasījumi I”. Piedalāmies projektā „Latvijas leģendu mājas kartes” veidošanā u. d. c. aktivitātēs.

Tāds, lūk, bagāts bija 2011. gads manā un manu mīļo bērzpiliešu dzīvē.

Viksnas pagasta bibliotēka:

Veiksmes stāsts – par Valdu Vrubļevsku (foto – pirmā no labās puses), kopš pagājušā gada rudens – pensionāri, kura 2011.gada sākumā, būdama bezdarbiece, strādāja bibliotēkā, izmantoja iespēju mācīties pirmajos bibliotēkā rīkotajos datoruursos, kļuva drošāka datora lietotāja, apguva galvenās interneta prasmes, kā arī tās, ar kurām sociālajās vietnēs aizraujas

jaunieši – mūzikas un video ievietošana galerijās. Un kāpēc gan ne?! Bērni uzdāvināja interneta pieslēgumu (dators jau bija mājās) – dzīve vienai mājās kļuva daudzreiz krāsaināka un interesantāka, jo nu www.draugiem.lv var sazināties ar bērniem un mazbērniem, radiem,

draugiem, skolasbiedriem, aizrautīgi spēlēt intelektuālās spēles, komunicēt domubiedru grupās, sameklēt tīmeklī vajadzīgu informāciju (receptes, laika ziņas), paklausīties iemīļotu mūziku, video... iespējas bezgalīgas. Bērniem jau bieži mazlietiņ pietrūkst laika un pacietības skaidrot vecākiem jaunākās tehnoloģijas, tādēļ bibliotekāra palīdzība noder un par to - prieks. Ja kas piemirstas, vienmēr var atnākt uz bibliotēku un noskaidrot.

Par veiksmes stāstu atzīstams fakts, ka pēc rokdarbu izstādes bibliotēkā, pagastā aktivizējušās rokdarbnieces. Bibliotēkā – grāmatās un internetā ir iespējams atrast atbildes, kā darināt visdažādākos rokdarbus, kur izdevīgāk iegādāties materiālus, kā to izdarīt... Esam sanākuši kopā rokdarbu pēcpusdienās un radošajās darbnīcās. Darinājuši brošas un pārļojuši sadarbībā ar radošo meiteni Andru Bērziņu. Gatavojamies jaunai izstādei nākamajā gadā.

Arī tie ir veiksmes apliecinājumi - bibliotēka saņēmusi pateicību par dalību konkursā „Radošais pasākums par drošību internetā manā bibliotēkā 2011” un mīļu, sirsnīgu pateicību no aizvadītā gada bērnudārza mazajiem absolventiem.